

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 110.
1939. május 17., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 1071-1938. Trb. Arad.

Átvette a román állam az európai Dunabizottságtól a Duna- delta fölötti szuverénitást

Gafencu külügyminiszter nagyjelentőségű beszéde a nemzetközi kiküldöttek előtt

Most adták át ünnepélyesen az Európa Dunabizottság ingó és ingatlan vagyonát a román államnak. A jövőben az Európai Dunabizottság felségjogai megszűnnek a Duna torkolatánál és csupán tanácsadó szerepet tölthet be. Az Európai Dunabizottságot 1856-ban, a krími háború után alapították. A bizottságban Oroszország, (később a második német birodalom), Ausztria-Magyarország, Olaszország, Franciaország, Anglia és Törökország vett részt. Később, a világháború után a bizottságot újjászervezték, ahba lépett Románia, míg Németország, Törökország, valamint a volt monarchia kilépett. Románia erősen sürgette a Dunabizottság jogainak korlátozását, mert megengedhetetlennek tartotta, hogy saját területén és saját vizein idegen gyámkodást gyakorolhassanak. A múlt év augusztus 18-án a Duna-bizottság sinálai konferenciáján a román állam felségjogait elismerték, a bizottságban részt vevő többi államok kiküldöttei és a mostani végleges rendezést tulajdonképpen ennek a konferenciának eredményét hajtotta gyakorlatilag is végre. Időközben, ez év március elsején a bizottságba Németország is belépett. A bizottság torkolában csupán a galatij és szulinai székház maradt, amelyet szintén átadott most a román hatóságoknak.

A megjelent előkelőségek

Kedden ment végbe Sulinán, a „II. Carol” hajó fedélzetén az európai Duna-bizottság (C.E.D.) székhelyével szemben az az ünnepélyes aktus, amellyel gyakorlatilag megvalósították az 1938. augusztus 18-iki sinálai egyezmény határozatait és az 1939. márciusi bucaresti jegyzőkönyvet. Ezek a diplomáciai okmányok csökkentik a CED előjogait, ugyanakkor pedig megnövelték Románia felelősségét, az ország szuverén állami minőségében, a Duna-delta vonatkozásában.

Reggel 8 órakor ünnepélyes keretek között vonták fel a zászlót a CED-palota előtti mindkét árbóca, a nyugati épületrészre a bizottság, a keleti épületrészre pedig a román állam zászlaját. A zászló felvonást ágyudörgés kísérte, abban a pillanatban, amikor a II. Carol király hajó, fedélzetén Grigore GAFENCU külügyminiszterrel és TEODORESCU tábornok légügyi és tengerészeti miniszterrel horgonyt vetett és a szokás szerint ágyufővessel tisztelgett. A sulinai folyamság egy fél százada és a határőrség egy szakasza zenekissérettel fél 11 órakor elfoglalta a számára kijelölt helyet a CED palota előtt. Délután 11 órakor Istentisztelet volt a II. Carol gözös fedélzetén a következő előkelőségek jelenlétében: Grigore GAFENCU külügyminiszter, Paul TEODORESCU tábornok tengerészeti és légügyi miniszter, TITEANU Eugen propagandai ügyi államtitkár, GIURESCU királyi helytartó, C. CONTESCU, a CED elnöke, dr. MARTIUS, Douglas KEANE, Paul MORAND és Publio LANDUCCI, Németország, Anglia, Franciaország és Olaszország képviselői a CED-ben, Prat Y SOUTZO, Spanyolország bucaresti meghatalmazott minisztere, BARBUNEANU altengernagy, PAIS, SCHMIDT és KOSCHLINSZKI ellentengernagyok, DASCOVICI nemzetnevelésiügyi államtitkár, BAUR német, MACRAE angol, és NARDI olasz-közlekedésiügyi tisztviselő, Ion

DRAGU sajtó-igazgató, valamint külföldi és román újságírók. A CED-palota előtt az országőrök, a diákok, a hatóságok képviselői, a CED tisztviselői, valamint az ünnepségen megjelent közönség négy-szöveget formált.

Gafencu beszéde

Az Istentisztelet után GAFENCU külügyminiszter emelkedett szólásra, aki többek között a következőket mondta:

— Az 1938. évi egyezmény teljesen összeegyeztette a szuverén állam jogait és előjogait egy szükséges nemzetközi intézmény adottságával, amelyekre szüksége van, hogy küldetését teljesítse. Ez a küldetés nem változott. Az európai Duna-bizottság, mint eddig is, örökös majd a Duna deltánál a szabad hajózás tiszteletben tartására és mint eddig is, teljes egyetértésben működik majd a román állammal. Az egyezmény, amely csökkenti a bizottság előjogait és amely növeli a szuverén állam felelősségét, semmiben sem változtatja meg a nemzetközi fontosságát, amelyet az érdekelt államoknak a a bizottságban való képviselete jelent. Románia

becsületből köteletségének tartja, hogy semmi féle anyagi természetű akadály, vagy adminisztrációs gátlást ne támasszon a nagy folyam deltájánál történő szabad hajózás terén. A román kormány nevében kötelességemnek érzem, hogy ismételtén köszönetet mondjak a barát hatalmaknak, amelyek megkönnyítették a munka befejezését, amit ma itt ünnepelek. Más barát országok részt kívánnak venni közös terheink vitelében. Kérésüket a legnagyobb jóakarat szellemében vizsgáljuk meg. Szolgáljon jelképként a Duna torkolatánál felfutó román háromszíni lobogó, a nemzetközi közlekedési út és a román folyam vonatkozásában.

Ezután CONTESCU meghatalmazott miniszter, a CED elnöke beszélt és hangsúlyozta, hogy a román kormány minden lehető elkövet a Duna torkolatánál adódó kötelezettségeinek teljesítésére és a helyzet megjavítására. A négy állam, amelyek képviselőiből a bizottság alakult, rokonszenyről tanuskodó gesztusával tanubizonyoságot tett arról, hogy mennyire értékeli egy kis országnak lojalitását és gancsnélküli magatartását, amelyet türelemmel bizonyított be egyezményes kötelezettségeinek teljesítésénél az évek hosszú során keresztül, amíg elegendő jogcim adódott az utódlásra, ami napról napra jogosabbá vált. Contescu meghatalmazott miniszter ezután öfélége II. CAROL királyra mondott pohárköszöntőt, Gafencu külügyminiszter pedig a CED bizottsági tagjainak egészségére.

Kirándulás Constantába

Délután fél 4 órakor TEODORESCU légügyi és tengerészeti miniszter TITEANU propagandaügyi államtitkár, BARBUNEANU admirális, PAIS és KOSCHLINSZKI ellentengernagyok társaságában a „Regina Maria” torpedónaszádon Constantába utazott.

Franciaország közvetít Anglia és a szovjet között

Hitler újabb beszédre készül Ciano és Pál régenherceg berlini látogatása alkalmából

Londonból jelentik, hogy HALIFAX lord, angol külügyminiszter a hét végén repülőgépen Párisba utazik, hogy ott hosszabb időt töltsön. Ezután DALADIER miniszterelnökkel és BONNET külügyminiszterrel fog tárgyalni. SURICS szovjet nagykövet különben — mint Párisból jelentik — hétfőn felkereste Bonnet külügyminisztert és ismertette azokat az ellenjavaslatokat, amelyeket a legutóbbi, a második számú angol javaslatra tegnap nyújtottak át a szovjetkormány megbízásából a moszkvai angol nagykövetnek. Annak ellenére, hogy a válaszjegyzék tartalmát titokban tartják, a lapok értesülése szerint mégis kizsárgított annak a híre, hogy Moszkva elutasító álláspontra helyezkedett és nem hajlandó módosítani felfogását.

és Franciaországot sokkal nagyobb kötelezettség vállalására akarja kötelezni, mint a milvent a két nagyhatalom Romániával szemben vállalt. A lap utal arra a nagy bizalmatlanságra, amellyel Varsó és Bucuresti kormányai a szovjettel való szoros együttműködést fogadják.

Az angol-török egyezmény záradéka
A Manchester Guardian jól értesült török politikai körök közléseire hivatkozva jelenti, hogy a török kormány az angol-török kölcsönös segélynyújtási egyezmény elfogadását at-

Mit közvetít Franciaország

Páris. A francia közvéleményt élénken foglalkoztatja az angol-szovjet tárgyalások ügye. Párisban úgy tudják, hogy London és Moszkva között Franciaország közvetítő szerepet fog betölteni és egyesek tudnivaló azt is, hogy a közvetítés előkészületeit megtették. Az L'Intransigeant azt írja, hogy a közvetítés körülményeit szombaton, Halifax angol külügyminiszter párisi látogatása során fogják megvitatni. A Ce Soir szerint a francia közvetítő közelebb áll a szovjet állásponthez, mint az angol ellenjavaslatához. A Le Temps azt írja, hogy a szovjet Angliát

tól tette függővé, hogy az angol kormány meg-
egyezzen a szovjetkormányval.

A People határozott formában azt az értesü-
lést közli, hogy Kun Béla a napokban Moszkvá-
ból Londonba érkezett. Két esztendő óta semmi
hir nem érkezett róla és a legutolsó hír úgy
szólt, hogy kivégezték.

A tanácsállamok szövetsége egyébként ér-
tesítette a népszövetséget, hogy a népszövetségi
tanácsülésein Malsky londoni szovjet nagykövet
képviseli érdekeit.

Svédország is kilép a Népszövetségből

Páris politikai körökben híre jár annak,
hogy a nemzetközi helyzet súlyossága miatt a
kamarai mandátumok érvényességét egy, vagy
két évvel meghosszabbították. Ennek az ősszel ki-
vételre kerülő törvényhozási intézkedésnek az az
oka, hogy a mostani külpolitikai helyzetben nem
akarják kitenni Franciaországot egy választási
hadjárat izgatásainak.

A többnyire svéd lapok oldalon cikkeiben
foglalkoznak a nemzetközi helyzettel és beje-
lentik, hogy Svédország teljes semlegességé-
nek megőrzésére kilép a Népszövetségből.

Ciano, Pál régensherceg és Maglione berlini látogatása

Illetékes berlini helyen megerősítik a sajtó-
nak azt a közlését, hogy Ciano gróf olasz külügy-
miniszter a hét végén Berlinbe jön a német-
olasz katonai és politikai szerződés aláírására.
Ciano gróf vasárnap érkezik meg Berlinbe és
előreláthatóan 2-4 napot marad ott. Az aláírás
az új kancellári palota fogadótermében megy
végbe és ezalkalommal Hitler nagyfőnökségi
beszédet mond, amire az olasz külügyminiszter
válaszol majd. Az olasz külügyminiszter hivata-
los jellegű látogatása után Pál hugoszláv kor-
mányzóherceget várják Berlinbe, de érkezésé-
nek időpontja még nincs megállapítva. Pál ré-
gensherceg és felesége Olga királyné hercegnő
egyébként olaszországi utjukról visszatértek
Belgrádba. A pályaudvaron ünnepléses külső-
ségek között fogadták őket és az üdvözlésen
megjelent az ifjú Petár király is.

A Figaro és más lapok jelentése szerint
Maglione vatikáni államtitkár valószínűleg rö-
videsen Berlinbe utazik, majd az ottan végzendő
hivatalos tanácskozásai után ellátogat London-
ba, Párisba, sőt Varsóba is.

Von Papen Ankarából jövet Istanbulba ér-
kezett. Az a vélemény, hogy von Papen Berlinbe
utazik, mert az angol-török megállapodás nyomán
sürgősen a német fővárosba rendelték.

Franco leszerel...

Burgós. A spanyol kormány tagjai ma
Franco tábornok elnöksége alatt minisztertanácsot
tartottak. A minisztertanács jóváhagyta a
belügyminiszter rendeletét a hadviseltek segé-
lyezéséről és a nemzeti újjáépítés érdekében 18-
tól 50 éves korig elhatározták a kötelező mun-
kaszolgálat bevezetését.

Franco tábornok különben rendeletet adott
ki, amelynek értelmében elbocsátja az 1909-es
évfolyamot. A spanyol polgárháború befejezése
óta ez már a negyedik szabadságot évfolyam.

Németellenes kilengések Lengyelországban

Varsó. Lodztól 40 kilométernyire levő To-
masovban, ahol mintegy ezer német család lak-
dik, szombat és vasárnap nagy németellenes
tüntetések voltak. A tüntetők a német üzlete-
ket, üzemeiket és lakásokat elpusztították és
sok németet tettleg inzultáltak. Állítólag két
ember sérüléseibe belehalt. Több súlyosabb se-
besülést nem állapítottak meg. Több száz német
Lodzba menekült, hogy életét megmentse. A
csendőrók csak a verekedések után léptek
közbe.

A NUF főtanácsstagjainak figyelmébe!

Bucarestből jelentik: A Nemzeti Újjászülés
Frontja vezértilkarsága felszólította a Front főtanács-
ának azon tagjait, akik jelöltet akarják magukat a
képviselet, vagy szenátorválasztáson, hogy legkésőbb
május 18-ika, csütörtök estig juttassák el a vezértil-
karsághoz fényképüket. A fénykép 5x6 cm. nagyságu
egyen.

Visszatért a lengyel nagykövet Berlinbe

Berlinből jelentik: Lipsky berlini lengyel
nagykövet ma Varsóból visszatért Berlinbe.

Csáky gróf magyar külügyminiszter ujabb beszédei Sopronban

Harmánc kilenc magyarországi szakszervezet ellen vizsgálat indult
politikai propaganda miatt

Budapest. Sopronból jelentik, hogy Csáky
István gróf magyar külügyminiszter, aki válas-
tási propaganda után még ma is Sopronban tar-
tózkodik, kedden délelőtt az ottani kereskedelmi
és iparkamarában a kamara tagjai előtt mon-
dott nagyobb beszédet, amelyben Mussolini mi-
niszterelnök vasárnapi turini kijelentéseivel fog-
lalkozott. Kiemelte Csáky külügyminiszter a be-
szédnek azt a részét, amely szerint

nincsen olyan kérdés, amelyet ne lehetne
békésen megoldani.

Kijelentette a magyar külügyminiszter, hogy
éppen ennek tudatában a tengelyhatalmak is bé-
két akarnak. Magyarország is ehhez a tengely-
hez fűzte sorsát, amely a Balti tengertől az In-
diai óceánig védelmet nyújt. Ebben a védelem-
ben pedig minden magyarnak biznia kell — mon-
dotta Csáky miniszter.

A magyar külügyminiszter kedden délután
ujabb beszédet mondott németül a soproni gaz-
dapolgárok körében. Beszédében ezeket mon-
dotta:

— „Idejöttem közzétek, hogy biztosítsalak
benneteket: a kormány a lehetőségek végső ha-
táráig minden erejét arra fogja felhasználni, hogy
itt ebben a régi országban éppén olyan jól érez-

zések magatokat, mint sok száz éven keresztül
és hogy megkapjátok nehéz munkátok illő béré-
t éppen úgy, mint munkástársaitok Európa más
részeiben. Azt akarjuk, hogy kulturátokat, vallás-
sotokat és szokásaitokat fenntartsátok és tová-
vább fejlesszék a magyar állam keretében.
Csak egy kérést kell hozzátok intéznenem: Tanu-
sítsatok bizalmat irántunk, mert mi is bizalom-
mal vagyunk irántatok és erről a bizalomról
minden cselekedetünkben bizonyosságot fogunk
nektek tenni.“

Itt írjuk meg, hogy a magyar belügyminis-
ter leiratban értesítette a városok közigazga-
tási hatóságait arról, hogy a magyarországi
munkás-egyesületek szövetsége és a magyaror-
szági szakszervezeti tanács elnök az egyesüle-
tek feletti főfelügyelet jog alapján vizsgálá-
tot rendelt el. A belügyminiszter a vizsgálá-
tok foganatosításával miniszteri biztosokat kü-
ldött ki. Az intézkedést azért hozta, mert a párt/
kötelekbe tartozó munkások erkölcsi és gaz-
dasági érdekeit védő munkás-egyesületek és
szakszervezetek a befolyó összegeket pártpo-
litikai célokra használták fel, ezenkívül a ve-
zetők a munkásság állásfoglalását befolyásol-
ással megváltoztatták. A belügyminiszter a
vizsgálatot 39 szakszervezet ellen rendelte el.

Angol kölcsönt kap Bulgária is

Sir Leith-Ross görögországi tárgyalásai

London. (Rador.) A Financial News érte-
sülése szerint a közelmúltban megegyezés jött
létre egy Bulgária számára adandó államilag
garantált, félmillió fontos kölcsön folyósításá-
ra, aminek célja vasúti anyagok és mozdonyok
beszerzése, valamint országút-építés. Ugyan-

csak a Financial News írja, hogy Sir Frederic
Leith-Ross az angol kormány nevében arról
tárgyal Athénben a görög kormányval, hogy
Görögország angol árukért dohányt szállít Br-
tanniába. A tárgyalásokat megnehezíti, hogy
Németország elővételi jogot nyert a görög do-
hány jelentős mennyiségére.

Ujabb tudnivalók Aradon az ingatlankönyvek kitöltéséhez

Pénteken kezdődik az ingatlankönyvek benyújtása,
alfabetikus sorrendben

Az ingatlankönyvek kiállításával kapcsolat-
ban mindig újabb és újabb problémák merülnek
fel. Így például kedden többen érdeklődtek a rend-
őrség illetékes ügyosztályánál aziránt, hogy ml-
képpen kell kitölteni az ingatlankönyvet abban az
esetben,

ha a háztulajdonos nem lakik saját házában,
vagy pedig annak több háza van. Ezzel kap-
csolatban a rendőrség közölte, hogy az ilyen
esetekben is a háztulajdonos nevét kell első-
nek feltüntetni az ingatlankönyv 1-es számu
ívén.

A rovatokba azt kell csupán bevezetni, hogy „pro-
prietar“, míg az „observatiuni“-megjegyzés rovat-
ban fel kell tüntetni, hogy a háztulajdonos melyik
lakása révén van ingatlankönyvezve.

Amikor a háztulajdonos nem lakik saját há-
zában, hanem valahol bérlő, vagy pedig több háza
van, akkor az ingatlankönyvben lévő 2-es számu
ívet nem kell kitölteni, az tehát üresen marad,
mert abba csak a házában lakó háztulajdonos és
családtagjai vezethetik be adataikat. A lakók ré-
szére külön 2-es számu ívet kell vásárolni.

Mindazok, akik nem a fenti intézkedésnek
megfelelően állították ki az ingatlankönyvet, úgy
hozhatják helyre a hibát,

ha pótvét vásárolnak és azt úgy ragasztják
a hibásan kitöltött is fölé,

hogy az alsó íven bevezetett adatokat ne ragasz-
szák le azáltal.

A rendőrség egyébként közli az érdekeltekkel,
hogy

az ingatlankönyvek beadásának sorrendjét a
csütörtökön reggel megjelenő lapok után köz-
li. Az ingatlankönyvek benyújtása pénteken
reggel kezdődik

előreláthatólag az uccák alfabetikus sorrendje sze-
rint. Tanácsos azonban, hogy csütörtökön minden-
ki töltsön ki ingatlankönyvét, mert az ingatlan-
könyvek benyújtásának határideje néhány napon
belül lejár és az egyes uccáknak előreláthatólag
csak egy napos benyújtási határidőt szabnak meg.

Az ingatlankönyvekhez szükséges törzslap-
okat a rendőrség szerint
szerdán estig osztják ki a kerületi rendőrségek-
nél.

A háztulajdonos köteles a törzslapokat beszerezni,
de az árát a lakók fizetik. A törzslapokat a háza-
tulajdonosnak kell kitölteni, már csak azért is, mert
az azon feltüntetett adatokért ő a felelős.

Ma hozza nyilvánosságra Palesztina-javaslatát az angol kormány

Londonból jelentik: Szerdán hozza nyilván-
osságra az angol kormány a Palesztina-ké-
rődés megoldására vonatkozó javaslatát.

A Temes-tartomány kereskedelmi képviselőjelöltjei

A Kereskedelmi Egyesületek Szövetsége és a szövetségen kívül levő kereskedelmi egyesületek kedden este a kereskedelmi és iparkamara nagytermében Besa Cornel mérnök elnöklésével ülést tartottak, hogy kijelöljék azokat a személyeket, akiket Temestartomány részéről a képviselőházba önhaitanak küldeni. A gyűlésen a következő személyeket jelölték: Besa Cornel mérnök, Cațina Vasile terménykereskedő, Hentő József kereskedő, Popescu Grigore gyáros (Luxos), Iercan Nerva (Arad) bankigazgató, Rafiroiu Remus (Arad), a Mocioni-uradalom igazgatója, Iacob Petru (Resica), Mloc dr. (Déva). A szenátusba a következőket jelölték: Penescu-Kertsch tanár (Bucuresti), Comsa Emanoil (Arad).

A jelöltek listáját szerdán délelőtt mutatják be Marta Alexandru dr., Temestartomány királyi helytar-
tójának, aki azt felterjeszti Bucarestbe a Nemzeti Újjászülés Frontja kereskedelmi osztályához.

Ma reggel száll partra Kanadában az angol királyi pár

Ottava. Az Empress of Australia gőzhajó, amelyen az angol királyi pár utazik, ma reggel kanadai vizekre érkezett. Két kanadai torpedórombolót küldtek eléjük diszkiszerűtül és ezek már össze is találkoztak az Empress of Australiaval és kölcsönösen üdvözölték egymást. Ugy tudják, hogy az Empress of Australia szerdán hajnalban érkezik meg a kanadai Quebec kikötőjébe.

Az Empress of Australia gőzösről jelentik, hogy a hajó, amelyen az angol uralkodópár tartózkodik, a St. Lawrence csaornához érkezett.

A HABZÓ FOGPÉP

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

A N. U. F. magyar vezérkara választási tanácskozást tartott

Rövidesen megbeszélések kezdődnek a kormány és a magyarság politikai vezetői között

Kolozsvárról jelenti telefonon az Aradi Közlöny tudósítója: A Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar alosztályának vezetősége, mint azt a kedden kiadott közlemény jelenti, a szombati nap folyamán Bucurestjében dr. Szász Pál igazgatósági tag elnökletével nagyjelentőségű ülést tartott és azon jelen voltak: dr. Konopi Kálmán, báró Jósika János, Mikó László, gróf Teleki Ádám, Szabó Béni és Mikó Imre dr., a főtanács tagjai is. Az értekezlet során megbeszéltek a jelenlegi általános helyze-

tet, valamint a magyar kisebbség ügyeinek alakulását az „NUF” magyar alosztályának megalakulása óta, valamint az új választójogi törvényt és ezenkívül az ezzel kapcsolatos kérdések kerültek szónyegre.

A Front magyar alosztályának vezetői a tanácskozások befejezése után kihallgatáson jelentek meg dr. Silviu Dragomir kisebbségügyi miniszternél, akivel a választási ügyekkel kapcsolatos kérdésekről folytattak beható megbeszéléseket.

Junius 1-ig meghosszabbították Aradon is az állampolgári nyilvántartásból kimaradtak jelentkezését

Megszűnt a városi közigazgatás tájékoztató szolgálata, de mindenkit hivatalból szólítanak fel iratai esetleges kiegészítésére vagy helyesbítésére

Miután a város közigazgatási ügyosztálya hétfő estével lezártak nyilvánította az állampolgári nyilvántartásból kimaradtak számára lehetővé tett jelentkezést, kedd reggel Aradra is megérkezett a belügyminisztérium által kiadott s Temestartomány kormányzóságához még napokkal ezelőtt megküldött meghosszabbítási végzés. Az aradmegyei prefektúra 17.936 számú, május tizenharmadikáról keltezett átirata közli, hogy a régi állampolgársági törvény végrehajtási utasításának 53. szakasza értelmében engedélyezett jelentkezést és összeírást, ami az 1924-ben az állampolgári nyilvántartásból kimaradtakra vonatkozik, Temestartomány 18.334 számú, május 6-ról keltezett átirata értelmében június 1-ig meghosszabbították. Ennek megfelelően a városvezetőség a közigazgatási ügyosztály vezetőségével egyetértésben intézkedett, hogy szerdától kezdődően ismét iktassák az erre vonatkozó kérvényeket.

Az Aradi Közlöny munkatársa kérdést intézett Craznic Eugen dr.-hoz, a közigazgatási ügyosztály vezetőjéhez a továbbiakban követendő eljárást illetően és a következő felvilágosítást kapta:

— Tekintettel a meghosszabbításra, a jövőben a közigazgatási ügyosztály nem tarthat fenn külön tájékoztató szolgálatot a közönség számára, mert ez azt jelentené, hogy június 1-ig úgy szólván egyebet sem tennénk, mint utbaigazításokkal szolgálnánk. Éppen ezért felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a nyilvánosságra hozott feltételek szerint elkészített beadványait juttassa el közvetlenül a városi iktatóhivatalhoz, honnan aztán feldolgozás végett a közigazgatási ügyosztályhoz továbbítják azokat. Azok, akik hiányosak, vagy tévesen készítették el beadványaikat, nem veszítik el jogukat, mert az anyagfeldolgozás során a közigazgatási ügyosztály hivatalból felszólítja az érdekelteket a hiányok pótlására, vagy a hibák helyesbítésére. Mindenki adja be tehát a szükséges iratokkal felszerelt kérvényét, aki állampolgárságát most utólag kívánja elismertetni.

Az Aradi Közlöny a közönség tájékoztatására ismét közli a kérvényhez csatolandó szükséges iratok felsorolását, ami a következő:

1. Illetőségi bizonyítvány, az 1918. december elsejei illetőség bizonyítására. Ez azt jelenti, hogy a kérvényező legalább négy évig megszakítás nélkül egyhelyen lakott és hozzájárult a közterhekhez.

2. A magyar állampolgárság igazolása, ami vagy születési bizonyítvánnyal történik, vagy pedig a magyar honosság megadásáról szóló okmány bemutatása útján. Természetesen a magyar állampolgárság az 1918-ig terjedő időre vonatkozik. Ettől függetlenül azonban a születést anyakönyvi kivonat mindenképpen mellékelendő.

3. A katonai helyzet igazolása.

4. Annak igazolása, hogy a kérvényező nem optált idegen állampolgárságot.

5. Az állambiztonsági rendőrség igazolása, hogy a kérvényező nem szerepel az idegenek nyilvántartásában.

6. A kérvényezőnek fel kell mutatni a személyazonossági igazolványait, illetve erről készült hiteles másolatot kell mellékelniök. Ami az illetőségi bizonyítványt illeti, ennek melléklése nagyon fontos. Illetőségi bizonyítványt a városvezetőség készít külön kérelemre, ha a kérvényező mellékelte születési bizonyítványát, annak rendőrhatalósági igazolását, hogy 1918. decemberét megelőzően legalább négy évig élt megszakítás nélkül valamely, a jelenleg Románia területén lévő községben és végül igazolja, hogy annak idején hozzájárult a közterhek viseléséhez. Az illetőségi bizonyítvány nagyfontosságú igazoló okmányként támogatja a kérvényt, azonban a város közigazgatási szolgálata arra az álláspontra helyezkedik, hogy nem feltétlen kelléke az illetőségi bizonyítvány a beadandó kérelemnek. Adott esetben ugyanis elegendő az is, ha csupán az illetőség elnyerésének jogosultságát igazoló iratokat — születési bizonyítvány, a

négvéves egyhelybenlakás bizonyítása és a közterhek viseléséről szóló igazolóirat — mellékelik a kérvényhez, mert ezek az okmányok is ugyanolyan elbírálásban részesülnek.

Ujtás az eljárás eddigi rendszerével szemben, hogy annak igazolását, miszerint a kérvényező nem optált idegen állampolgárságot és nem szerepel az állambiztonsági rendőrség idegenellenőrző nyilvántartásában, most már nem a városi közigazgatási ügyosztály szerzi be hivatalból, hanem minden egyes esetben a kérvényezőnek kell megszereznie. Végül megjegyzendő, hogy ezentúl a katonai helyzet igazolására a katonai okmány első oldaláról készült közjegyzői másolatot kell benyújtani, az állampolgársági nyilvántartásból kimaradtak összeírására jelentkezöknök.

HITLER:

„A Siegfried-vonal áttörhetetlen!”

Berlin. (Rador.) Hitler kancellár kedden folytatta a nyugati határ mentén épült védelmi övezet megsemmisítését és reggel a Saarvidékre érkezett, ahol azonnal felülvizsgálta a Siegfried-vonalat. A német lapok megállapítják, hogy a Siegfried-vonalakon a világ semmiféle ereje sem tud áttörni

„Román nap” a newyorki világkiállításon

Newyork. (Rador.) A május tizediki nemzeti ünnep alkalmából Gusti tanár, a newyorki világkiállítás román pavillonjának kormánybiztosa román napot rendezett, amelyre nagyszámban érkeztek a Newyorkban és annak környékén lakó románok. Gusti tanár lelkesen beszélt a washingtoni román követség, valamint a newyorki, clevelandi, montreali és filadelfiai konzulátusok tisztviselői és nagyszámban közönség előtt május tizedike jelentőségéről. Morusca Policarp püspök beszédében Öfelsége II. Carol királynak mondott köszönetet azért, hogy a román pavillon megrendezésével Gusti tanárt bizta meg.

Az ünnepség után díszbéd következett, a melyen 200 előkelőség jelent meg, délután pedig a román kolónia tagjai elvonultak Gusti tanár és Irimescu követ előtt. A felvonulás befejeztével Keenau parancsnok elismerően nyilatkozott a volt világháborús szövetségesről, Romániáról, majd pedig felhangzott amerikai földön első ízben angol nyelven a román himnusz.

„URANIA PREMIERMOZGO” Tel.: 12-32. MA ERDELYI PREMIER!

Minden idők legszebb filmje!

SPENCER MICKEY
TRACY ROONEY
FIUK
WAROSA

Bucuresti és Budapest közönsége egyes jeleket megtapsolt!!

A tolongás elkerülése végett kérjük a jegyekről dejében gondoskodni!!!

Előadások:

5, 7.15 és 9.30

Az aradi társadalombiztosító pénztár érintkezésbe lép a város vezetőségével a munkásházak építéséhez szükséges telkek ügyében

Gh. Strat, a társadalombiztosító igazgatótanácsának elnöke és Enescu vezérigazgató Aradon

Az aradi társadalombiztosító pénztárnál látogatást tett Gh. Strat, a társadalombiztosító pénztár, valamint a munkásházak építkezési igazgatótanácsának elnöke és Enescu Mihai, a társadalombiztosító vezérigazgatója. Az előkelő vendégeket Platos Ioan igazgató fogadta, aki végig vezette őket a társadalombiztosító épületében, illetve az egyes hivatalokon. A vendégek a felülvizsgálat után legnagyobb megelégedésüknek adtak kifejezést a tapasztaltak felett.

Megtekintették a vendégek a társadalombiztosító építés alatt lévő új palotáját, amelynek építése a tervek szerint október 26-ikán fejeződik be.

Gh. Strat igazgatótanácsi elnök felhatalmazta Platos Ioan igazgatót arra, hogy lépjen érintkezésbe Aradváros vezetőségével az azal a céllal, hogy Aradváros megjelölt telkeket bocsásson rendelkezésre munkásházak építésének céljaira. A bucurestii építkezési pénztár tudvalevőleg hosszulejáratu kölcsönöket folyósít munkásházak építésére.

Bolgár komitácik megtámadták egy román aviatikai mérnök autóját

Bucurestiből jelenti a Rador: A különböző tendenciózus beállítású külföldi híradásokkal szemben a belítai eseményekkel kapcsolatosan a következő hivatalos jelentést bocsájtották ki illetékes helyről:

A bolgár komitácik támadásainak tényleges megvilágítása szerint az történt, miként erről már a bucurestii lapok napokkal ezelőtt hírt adtak, hogy Ghiulescu aviatikai mérnököt és társaságát, amint autóval a mérnök és felesége, valamint két barátja, köztük egy őrnagy utaztak az országuton váratlanul fegyveres banda tagjai állák útjukat. Rájuk szegezett puskákkal leszállásra kényszerítették az utasokat, azután megmotozták őket. A repülőmérnöktől 45 ezer lei készpénzt, az őrnagytól 3500 lei készpénzt és a társaságukban lévő másik úrtól 9 ezer lejt vettek el, a mérnök nejétől pedig összes ékszereit. Ezenkívül értékes mérnöki felszerelést, valamint egy drága angol gyártmányú ismétlőfegyvert is elvettek. Az így elszedett dolgok értéke meghaladja a kétszáz ezer leit. Mikor a társaságot kifosztották a banditák, egyikük belelőtt a gépkocsi pneumatikájába, majd pedig a közeli erdők felé elmenekültek. Nemsokára aztán Ghiulescu mérnök sofőrje rendbehozta a gépkocsit és elindultak az első csendőrsre, ahol bejelentették a történeteket.

A caliacramegyei bandamerényvletnek első fázisa ennyi volt s erről jelent meg már több-kevesebb tudósítás a romániai sajtóban. Folytatólag azután ez történt:

Az országuti támadás után a megtámadott gépkocsija megérkezett a Silistrától mintegy tíz kilométerre fekvő csendőrshez, ahonnan nyomban csendőrsztag indult el a merénylők felkutatására. Belita községben rá is akadtak a tettesek nagyobb részére és ezeket nyomban letartóztatták. Erős fedezettel megbilincselve szállították azután őket Silistra felé. A caliacrai országuton a foglyokat szállító csendőrsztagokat bolgár bandák támadták meg. Minthogy a támadás fegyveres volt és a

letartóztatásban levők is a támadók segítségére siettek, a csendőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni és eközben többeket úgy a támadók, mint a foglyok közül agyonlőttek. Ez ügyben a magasabb csendőrpáncsnokság lefolytatta a vizsgálatot és megállapította, hogy a megtámadott csendőrök fegyverhasználatára jogos volt.

Illetékes helyen megállapítják még, hogy a belügyminiszterium egyik államtitkára és a bolgár népközönség megbízottja a közeli napokban a helyszínre utaznak, hogy a kérdést tüzetesen megvizsgálják és arról megfelelő jelentést készítsenek.

Leharapta orrát és levágta füleit szerelmi vetélytársának egy temesvári lókereskedő

Temesvárról jelentik: Haralambie Sava temesvári lókereskedő vadházasságban élt néhány hónapja Jovanas Katica 18 éves cigányleánnyal. A cigányleány beleszeretett egy Korner Fritz nevű 28 éves fiatalemberbe és emiatt napirenden volt a vadházastársak között a ve-

szekedés. Haralambie Sava végül is megfenyegette mindkettőjüket, hogy megbosszulja magát. Az elmúlt napon együtt találta a fiatalokat mire nekirohant s egyetlen harapással leharapta vetélytársa orrát és zsebkesével levágta füleit. A szerencsétlen embert kórházba szállították.

Litvinov bátyja, a lodzi rabbi még mindig neheztel öccsére

„Remélem, hogy fivérem beismeri Isten ellen elkövetett bűneit és új élethez kezd” — mondotta az öreg lodzi rabbi egy francia újságírónak

Páris. A Paris Soir varsói tudósítója közli lapjában az alábbi tudósítást:

„Abban a pillanatban, amikor Sztalin elfogadta Litvinov lemondását, a volt külügyi népbiztos idősebb bátyja, mint rendszeresen, a lodzi zsinagógában volt. Sikerült találkoznom Jankel Wallach rabbival, a szovjet volt külügyi népbiztosának bátyjával és közöltem vele a moszkvai hírt.

— Ez a kezdete azok vereségének, akik harcot merészelték indítani a vallás ellen — mondotta az öreg rabbi.

— Remélem — folytatta — hogy testvérem be fogja ismerni bűneit és új élethez fog kezdeni. Tudja-e mennyit szenvedtem siralmas tevékenysége miatt?

— Egyszer levelet irtam neki, rámutatván arra, hogy bűn harcolni a vallás ellen. Öccsellencciaja azonban nem tartotta érdemesnek, hogy válaszoljon idősebb bátyjának, aki neves rabbi.

— Kisérletet tett arra — kérdezte az újságíró — hogy lássa a fivérét, amikor az Varsóban járt?

— Igen. Három éve annak. Fivérem Genfben utazott. Varsóba utaztam, hogy várjam az északi expreszt. Fivérem, amikor meglátott, leszállt a vonatról és néhány percig beszélgettünk. Nehezen tudtam vele értekezni, mert elfelejtettem oroszul. Ő néhány jó cigarettát adott nekem én pedig szemrehányásokat. Azt mondtam neki, hogy megfélemedeztet arról, hogy az égben van

TITKOS BETEGSEGEK

Tavas előítélet — amely ellen mindig küzdenünk kell — „titkos” betegségnek tekinteni a húgy és ivar-szervek, valamint a hólyag és mellékszerveinek megbetegedéseit.

Ezen álszemérem súlyos és szomorú következményei — úgy az egyénre, mint a fajra nézve — ugyszólván kiszámíthatatlanok.

Mindenesetre sürgős intézkedésekre van szükség. PAGEOL a leghatásosabb húgyszervi fertőtlenítő enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, tehermentesíti a prosztatát.

PAGEOL azonnali megkönnyebbülést ad, használata energikus, tökéletes és végleges kikezelést biztosít.

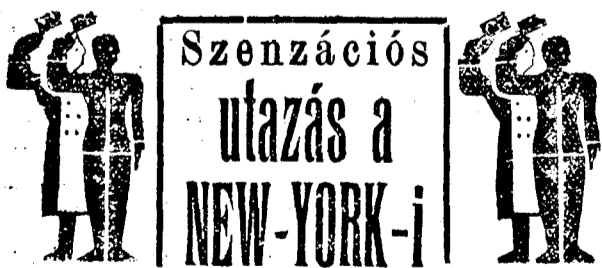
PAGEOL

Hatásos húgyszervi fertőtlenítő

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban

A nemzeti gárdák országos parancsnoka Temesváron

Temesvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Georgescu tábornok, a nemzeti gárdák országos parancsnoka ma Temesvárra érkezett. A tábornok Madamcovici ezredessel, a nemzeti gárdák tartományi parancsnokával folytatott megbeszéléseket és az egyes megyebeli parancsnokokkal is tárgyalt.

Szenzációs
utazás a
NEW-YORK-i

VILÁGKIÁLLÍTÁSRA

a BASARABIA román motoros hajóval.
Indulás Constantából 1939 július 30-án.
Arak 21.000 leitől kezdve
ODA-VSSZA
Belátkozások és felvilágosítások a
WAGONS-LITS//COOK
menetjegyjárodában Arad, Minorita-palota

Német küldöttség Belgrádban

Belgrádból jelentik: A jugoszláv fővárosban ma német kereskedelmi küldöttség érkezett.

A dán trónörökös pár Londonban

Londonból jelentik: A dán trónörökös pár, amely a közelmúltban a newyorki világkiállítást látogatta meg, Európába visszalövet Londonba érkezett. A trónörökös-pár egy hétig marad Angliában.

CORSO-MOZGO

Csütörtöktől kezdődőleg!

Ha két órán át el akarja felejteni minden bánat, bánat, gondját, nézze meg a legújabb, a régi Bécsnek minden kedvességét felelevenítő filmet:

„Az utolsó bécsi mosoly”-t

Rendezte: BOLVARI GÉZA. Zene: ROBERT STOLZ
Főszereplők:

Nagy Kató, Hans Moser, Theo Lingner

Május huszadikán lezárul a választói névjegyzékek összeállításának munkája

Nem nyernek szavazati jogot a háztartásban foglaltoskodó polgárok — A hadgyakorlatra behívottak és a közérdekű elfoglaltság miatt jelentkezni nem tudók jelentkezését a hozzátartozók is eszközölhetik

A választói névjegyzék összeállításával kapcsolatban a városvezetés kedd reggel a következő tájékoztató közleményt hozta nyilvánosságra a belügyminiszterium legújabb utasítása értelmében:

— A választói névjegyzék összeállítására kiküldött bizottságok minden munkanapon reggel 9 órától déli 2 óráig, délután pedig 4 órától 8 óráig dolgoznak.

Azokat a háztulajdonosokat, akik más foglalkozással nem bírnak, ugyanígy az e minőség alá eső magánzókat és általában a foglalkozás nélküli egyéneket nem iktatják a választói névjegyzékbe.

Csupán azon polgárokat veszik fel a választópolgárok nyilvántartásába, akik tisztviselők, szabadfoglalkozásúak, vagy tényleges gyári és ipari munkát végeznek, feltéve, ha ezt igazolni tudják. A háztartásbeli nők nem szerepelhetnek a választói névjegyzékben. Aki ket pedig eddig ezen a címen felvettek a nyilvántartásba, utólag töröltek is.

A városvezetés ismételt felszólítja a névjegyzékbe való felvételre jelentkező jogosultakat, hogy mutassanak fel megfelelő azonosítást igazoló iratot, valamint olyan okmányt, amely foglalkozásuk gyakorlását bizonyítja.

A választói névjegyzékbe való összeírás legújabb rendelkezés értelmében május 20-án este 8 óráig bezárólag tart. Azért ér véget

20-án, hogy 23-ig meglegyen a 3 nap fellebbezési idő.

Annak érdekében, hogy azokat is beiktassák a választói névjegyzékbe, akik erre jogosultak, de a hadseregnél fegyvergyakorlat végett szolgálatot teljesítenek, vagy közérdekű munkájuk miatt nem hagyhatják el munkahelyüket, felkértek a hozzátartozókat, vagy az illetőkhöz legközelebb állók, hogy jelentkezzenek a városházán működő bizottságok előtt az illető választói jogosultságát igazoló okmányokkal, valamint azon iratokkal, amelyekkel igazolni tudják az érdekeltek távollétét.

A rendeletet Vlad Alexandru tábornok polgármester és Lazar Vasile városi vezértitkár irták alá.

Különbözik a város közigazgatási ügyosztálya közli, hogy a választói névjegyzék kifüggesztése megkezdődött. Mivel azonban a kifüggesztés különböző akadályokba ütközik és a munka további menetét is akadályozná, intézkedés történt, hogy ezek az ívek Popa Gligore hivatalfőnök irodájában (városháza, I. emelet, 93. sz. szoba) megtekinthetők legyenek. A megtekintés munkanapokon a városi ügyvitel hivatalos óráiban történhetik meg és az érdekeltek azonnal jogorvoslattal élhetnek, ha valamely kifogásuk van. A névjegyzék egy példányát a város közigazgatási ügyosztálya hivatalból átküldi az aradi járásbírósnak.

gáznak. II. osztályosok: román, földrajz, rajz. III. osztályosok: román, francia, rajz. IV. osztályosok: román, francia, rajz. V. osztályosok: román, francia, technológia és rajz. VI. osztályosok: román, földrajz, történelem, rajz. VII. osztályosok: román, francia, művészettörténet és rajz. VIII. osztályosok: román, francia, pedagógia és technológiából vizsgáznak.

Az évzáró ünnepeket június 29-én tartják meg, amelyen úgy a tanárok, mint a tanárok, az iskolaszék tagjai, valamint a növendékek vesznek részt.

Minden miniszter és államtitkár egyhavi fizetését ajánlja fel a hadsereg felszerelésére

Bucuresti. A minisztertanács elhatározta azt, hogy minden miniszter és államtitkár egy havi fizetését ajánlja fel a hadsereg felszerelésére. Ezeket az összegeket két részletben, májusban és júniusban vonják le fizetéseikből.

Szabadlára helyezték a constantai tengeri dráma két nő szereplőjét

Constanta. Több ízben is beszámoltunk arról a megdöbbentő büntényről, mely a nyílt tengeren, a Pirat nevű hajón történt. Mint emlékeztetés, Haupt Vilmos és Kocsis Lajos német állampolgárok kirándulás ürügye alatt kibérelték a Pirat nevű hajót. Amikor a vízjárni eltávolodott a kikötőtől, arra akarták kényszeríteni a tulajdonost és a gépészt, hogy külföldre vigyék őket. Miután a felszólításnak ezek nem voltak hajlandók eleget tenni, mindkettőjüket agyonlőtték. A kettős gyilkosságnak szemtanúja volt Leopoldina Ludvig temesvári leány, akit egy Utvari Anna nevű constantai tisztviselőnővel együtt szintén letartóztattak. Miután megállapítást nyert, hogy úgy Leopoldina Ludvigot mint társnőjét akaruk ellenére vitték a hajóra, az ügyesség elrendelte szabadlára helyezésüket.

Ujra felvetődött a népszövetségi alapokmány módosításának kérdése

London. A „Star“ című angol lap azt jelenti, hogy Európa több fővárosában felvetődött a népszövetségi alapokmány módosításának kérdése. Hírek szerint a fővárosok között tárgyalások folynak abban az irányban, hogy a Népszövetség alapokmányát a szeptemberi közgyűlésen esetleg módosítsák.

Szükebbkörű értekezlet beszélte meg a kolozsvári városházán a román-magyar kulturális kapcsolatok kimélyítésének lehetőségét

A tervbevett író-, újságíró-, színész- és művészegyesület nem fogja érinteni az egyes céhek jogkörét

Kolozsvár. Bornemisa Sebastian dr. kolozsvári polgármester kezdeményezéséből a városházán szűkebbkörű értekezlet volt, amelyen a román-magyar kulturális kapcsolatok kimélyítésének lehetőségeit beszélték meg. Az értekezleten Bornemisa dr. polgármesteren kívül részt vettek Papilian dr. professzor, a Román Nemzeti Színház igazgatója, az Erdélyi Román Írók Szövetségének elnöke, Vivarju, az írók egyesületének titkára, Demian Tassv és Sima dr. festőművész, Munteanu dr., az Erdélyi Román Újságírók Egyesületének ügyésze, Kádár Imre dr., a kolozsvári magyar színház igazgatója, Peredy György, a nagyváradi kisebbségi újságírószervezet tagozati elnöke és Végh József, a Szamos-tartományi Újságíró Céh alelnöke. Bornemisa dr. polgármester előterjesztésében vázolta a megalkandó író-, újságíró-, képzőművész- és színészegyesület célkitűzéseit.

A kezdeményező azt szeretné, hogy a kolozsvári művészek olyan szervezetet alakítsanak, amely komoly alappal szolgálhatna a kisebbségek és a románság kulturális közeledésének, anélkül, hogy ez az új tömörülés

bármilyen távolról is érintené az egyes céhek jogkörét és belső szervezetét.

A javaslatához Papilian dr., Kádár Imre dr. és Végh József szoltak hozzá, akik mindhárom kifejtették, hogy jelentős kulturális eseménynek tartják a polgármester elgondolását és elvben elfogadják azt.

Ezután Munteanu dr. ügyvéd egy alapszabálytervezetet olvasott fel, amely a megalkandó írók, újságírók, képzőművészek és színészek egyesületének egyes szakosztályi vezetősége paritásos alapon történő megválasztását írja elő.

A megbeszélések végül is azzal a határozattal értek véget, hogy

az idevágó céhek a legközelebbi napokban ugyanis ülést tartanak és ezen meg fogják tárgyalni a polgármesteri javaslatot is.

Az egyes céhcsoporthoz véleményének összegyűjtése után, június hónapban az előkészítő bizottság új értekezletet tart és ezen az egyesület megalkadásának módozatait teljes részletességgel fogják körvonalazni.

A nemzetnevelésügyi minisztérium az iskolai év befejezéséről

Utasítások az 1938-39. tanév évzáró vizsgáiról és ünnepeiről

A nemzetnevelésügyi minisztérium körrendeletben küldötte meg intézkedéseit az ország valamennyi tanintézetének az iskolai év befejezésével kapcsolatban.

A kereskedelmi iskolákban az I. osztálytól a VII-ik osztályig május 31-én ér véget a tanítás. A VIII-ik osztálynak május 20-án tartják az utolsó előadásokat. A június 1-től 8-ig terjedő időt az országörök részére tartották fenn. Az évvégi vizsgákat a következőképpen tartják meg:

A VIII-ik osztály május 22-31. között a következő tárgyakból tesz írásbeli és szóbeli vizsgát: román, francia nyelv és levelezés, kereskedelmi ismeretek, jog, matematika. Csak szóbeli vizsgát tesznek aruismeretből. I-VII. osztály részére június 10. és 27. között a következő írásbeli és szóbeli vizsgákat tartják meg: I. osztály részére román és kereskedelmi ismeretek. II. osztály: román könyvelés, francia. III. osztály: román könyvelés, matematika. IV. osztály: román, matematika, kereskedelmi ismeretek. Csak szóbeli vizsgát tesznek aruismeretből. V-ik osztály: román, német, mértan, csak szóbeli kereskedelmi ismeretek és földrajzból tesznek. VI. osztály: román, francia, könyvelés, csak szóbeli németből, földrajzból, kémiából és kereskedelmi jogból tesznek. VII. osztály: román, francia, könyvelés, kereskedelmi számtan, csak szóbeli német, angol (vagy olasz), földrajz, kémia és kereskedelmi jogból tesznek. Az első osztályúak részére előírt felvételi vizsgák már ismeretesek, az V-ik osztály részére pedig a következőket irták elő: román, kereskedelmi ismeretekből írásbeli, román, kereskedelmi ismeretek, Románia földrajza, francia valamint kereskedelmi számtanból szóbeli. A vizsgákat június 22. és 28. között bonyolítják le.

A gimnáziumokban és az ipari fii-licen-mokban az előadások május 31-én délelőtt 11 órakor érnek véget. A gyakorlati tanítás pedig ugyanaznap délután 6 órakor fejeződik be. Az évvégi záróvizsgákat gyakorlati tárgyakból június 10. és 18. között végzik, az elméleti tárgyak vizsgáit pedig június 19. és 25. között

tartják meg. Az elméleti és gyakorlati záróvizsgákat június 25. és július 5. között tartják meg.

A leánygimnáziumokban és az ipari leányiskolákban az előadások május 31-én záródnak. Június 1. és június 8. között országörök gyakorlatai vannak, míg a gyakorlati évzáró vizsgákat június 12. és 14. között bonyolítják le. Az elméleti tárgyak vizsgáira június 16. és 19. között kerül sor és ezek a vizsgák a román nyelv kivételével, amelyből írásban is vizsgáznak, csak szóbeli vizsgákból állanak. Az I. osztályosok román, matematikából és rajzból vizs-

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgönycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre... 210 lei
Félévre... 420 .. || Egy hónapra... 70 ..A szunyog
a világtörténelemben

Minden iskolásgyermek ismeri Nagy Sándor nevét. Ez a kétezer év előtt élt uralkodó-diktátor loggal tarthat igényt a „Nagy” melléknévre hiszen talán senki sincs a világtörténelemben, akinek nevét és életét több mint két évezred után annyira ismerjük, mint az övét. Husz éves volt, amikor Macedónia tróniára lépett és életének többi tizenkét esztendőjében száguldó forgószélként pusztított végig az antik világon, szinte napok alatt királyságokat foglalt el és dhasztálakat rombolt szét. Nem sokkal trónra lépése után elfoglalta Görögországot, megsemmisítette a hatalmas Perzsiát, legyűrte Szíriát és Föniciát behatolt Egyiptomba és megalapította Alexandria városát, azután visszatért Perzsiába, amelyet csodálatos uralkodói zsenialitással szervezett meg. Ezzel azonban még nem elégedett meg: továbbnyomult Kelet felé, elfoglalta Punjabot és a jelenlegi Brit India nagy részét. Ezeket a vidékeket maga is mély tisztelettel és félelemmel emlegetik Sikander Imkarn. Nagy Sándor nevét, amikor visszatért Indiából, elfoglalta Babilont... és azután újabb hódításokra készült: maga alá akarta gyűrní az egész világot és úgy látszott, sikerül is neki.

De mésem. Mert időmár az utolsó pillanatban, amikor már-már újabb világot megrázó hadikalandra indult, utolérte a véget: parányi kis szunyog képében, amely a karjára szállt és megszorította. A szunyog maláriaszunyog volt. Néhány nap múlva súlyos lázrohamok vettek erőt a hódítón és tizenegy nappal később anynyi hadikalandban megróhbált és elfaradt teste az utolsó lélegzetet vette: a világ leghatalmasabb uralkodóját kivégezte a parányi kis szunyog. A hatalmas macedóniai hirodalom, amelyet uralkodója tizenkét év alatt a világ legmonstrózusabb államtestévé növelt, Nagy Sándor halála után időmár hónapok alatt szétomlott, így változtatta meg egy szunyogcsípés a világ történetét. Ki tudja, hogyan változtak volna az események, ha akkor ismerték volna már a malária orvosságát, ha ahelyett hogy Asklepius annyit hiábavaló áldozatot pocskélt volna, naponta egy gramm kínint adtak volna a beteg hódítónak.

Rendjel a hadfelszerelés adakozói részére. Bucarestből jelentik: Călinescu miniszterelnök rendeletét törvényként terjesztett be aláírás végett Olálsége II. Carol király elé az I. Carol-rend alapszabályainak módosításáról. Eszerint mindazok, akik 1939-ben a hadsereg felszerelési alap javára adakoztak, megkapják ezt a rendjelet.

Az olasz pénzügyminiszter Bucarestbe készül. Bucarestből jelentik: Külföldi lapok jelentése szerint Thalone Ravel olasz pénzügyminiszter rövidesen délkelet-európai körútra indul és ennek során viszonzozza Militia Constantinescu látogatását.

Marta Alexandru dr., Temestartomány királyi helytartójának látogatása Aradon. Kedden estefelé Aradon átutazóban látogatást tett az aradmegyei prefektúrán dr. Marta Alexandru, Temestartomány királyi helytartója. A kormányzót a prefektúrán Stinghe Dimitrie ezredes, megyei prefektus fogadta. Marta Alexandru dr. az ügyvitel menete és általában közigazgatási ügyek iránt érdeklődött, majd egyórára tartózkodás után folytatta útját.

A NEMZETVÉDELMI MINISZTERIUM KÖZLEMÉNYE. Bucarestből jelentik: A nemzetvédelmi miniszterium az alábbi közleményt adta ki: a miniszteriumba nagyszámban érkeznek névtelen és hiktív nevekkkel ellátott feljelentések jelbélyezetlen, vagy közlathatatlán aláírású és pontos cím nélküli kérések. A miniszterium elhatározta, hogy a jövőben a hasonló feljelentéseket és kéréseket nem veszik figyelembe. Ennek következtében bármilyen kérést a feljelentő, vagy kérelmező teljes nevével, pontos címével kell ellátni és feltétlenül fel kell bélyegezni.

Működik a forgalmi rendőrségi bíróság. Bucarestből jelentik: A Bucarestben most létesített rendőrségi bírósági bíróság hétfőn reggel 8 órától a késő esti órákig dolgozott. Legtöbb ítélet a forgalmi szabályok megsértése miatt hangzott el és a kihágók valamennyi társadalmi osztályból vegyesen kerültek ki. Szerepelt közöttük egy egyetemi tanár, egy muzsikus cigány és több tisztviselő. Összesen több mint 200 ítélet hangzott el.

ÜLÉST TARTOTT AZ EGE IGAZGATÓVÁLASZTMÁNYA Az Erdélyi Gazdasági Egyetel igazgatóválasztmánya május 15-én a kolozsvári központi székházban dr. Szász Pál elnökletével ülést tartott. Jelen voltak: Márafi Lajos alelnök, Albrecht Dezső, Gyulai Sándor, Kós Károly, dr. Szász Ferenc, dr. Dárkó Ákos, Betegh Sándor, Vita Sándor, Szász Ferenc (Pusztakamarás), Riró József, Varga András igazgatóválasztmányi tagok, Telegdy László központi felülvizsgáló, Török Bálint igazgató, Demeter Béla, az Erdélyi Gazda szerkesztője dr. Asztalos Sándor logtanácsos és Seviried Ferenc szerelőkár. Az igazgatóválasztmány május 21-iki közgyűlés tárgysorozatát vitatta meg.

Igor Sztarvinszkít hívták meg a Harvard-egyetem zenei tanszékére. Newyorkból jelentik: A „Newyork Times” jelentése szerint az amerikai Harvard-egyetem zenei tanszékére Igor Sztarvinszkít, a világhírű zeneszerzőt hívták meg.

Képviselőjelöltek figyelmebe!

Bucarestből jelentik: Azok az állampolgárok, akik jelöltetni akarják magukat a kamarai és szenátusi választásokon, kérvényeiket legkésőbb május 18-ig, csütörtökig nyújtásák be a Nemzeti Ujtásügyi Front iktátsághoz. A kérvény táviratilag is beküldhető.

Hampton ál-lord ügyében újabb szélhámosság-ról érkezett bejelentés a budapesti valutaügyszégre. Budapestről jelentik: A valutaügyszégre érdekes bejelentést kapott Londonból. Eszerint az angol fővárosban bűnvádi feljelentést tettek az ál-lord Hampton ellen, akit tudvalevően különböző valutaügyszerkedés miatt Pesten letartóztattak. A londoni följelentés szerint Hampton egy londoni urtól több százezer pengő értékű ékszereket csalt ki és azután Amszterdamba szökött.

Halálos gépkocsiszerecséltenség a tordai hasadékhaz. Tordáról jelentik: Kirándulók vidám társasága indult el Tordáról tehergépkocsin, a híres tordai hasadék felé. Amikor a megterhelt teherautó a hasadék bejárati fensíkaihoz érkezett, a soffőr sem a gépkocsit nem állította meg, sem pedig az utasokat nem szállította le, hanem teljes sebességgel rávezette a nehéz járművet a meredek lejtőre, amelyen a súlyos gépkocsi egyre fokozódó sebességgel kezdett rohanni. A kirándulók között pánik tört ki és néhányan a gépkocsiból való kiugrással akarták elkerülni a katasztrófát. Egyik utas azonban olyan szerencsétlenül ugrott ki, hogy széles ívben egy sziklához vágódott és azon halálrauzta magát. A rohanó gépkocsi csodával határos módon nem borult fel, hanem sértetlenül leért a völgybe s az utasok nagyrésze az illetéségen és kisebb zuzódásokon kívül komolyabb bajuk nem történt.

Letartóztatott lillomliró. Az aradi rendőrség bünyigi osztálya egy feljelentés alapján őrizetbe vette B. A. temestartományi, Fibus községből származó 33 esztendő villanyszerelőt, akit azzal vádoltak meg, hogy szerelmi viszonyt folytat 13 esztendő mostohaleányával. A villanyszerelő beismerte a terhére rótt bűncselekményt és elmondotta, hogy több mint egy éve tart fenn szerelmi viszonyt felesége első házasságából származó gyermekével. A lelkiismeretlen férfit őrizetbe vették és a súlyos bűnyű vádlottját az ügyészégre kísérték.

Nyomatlanul eltűnt egy budapesti dobozgyáros amerikai sógornője. Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányházon Brust Dezső dobozgyáros bejelentette sógornőjének, Koncz Endréné festőművésznőnek eltűnését. Brust közölte, hogy Koncz Endréné januárban Olaszországba utazott és március 17-én érkezett tőle az utolsó értesítés. Az uriaszony egy esztendővel ezelőtt tért vissza Amerikából Magyarországon élő rokonaihoz és az volt a terve, hogy egy évig maradj Európában, ez év tavaszán pedig visszatér édesanyjához és nővéréhez Newyorkba, Olaszországba az al a céllal utazott, hogy képeit értékesítse. A család azt is közölte, hogy Amerikából írt értesítés szerint Koncz Endréné oda sem érkezett meg.

Választást emlék

Mielőtt szavaznának, uraim, vegyék tudomásul, hogy én nemcsak az ellenjelölt ígéretét tartom, de újabb ígéreteket is teszek!

CSÜTÖRTÖKÖN SZIGORÍTOTT MUNKASZÜNET ÉS ÁLTALÁNOS ZENETILALOM. Hivatalosan közlik, hogy csütörtökön, a Hősök napján szigorított munkaszünet van. A belügyminiszterium rendelete értelmében a háboruban elesett hősök iránti kegyeletről csütörtökön minden nyilvános helyen tilos a zene.

Tizenöt ezer országról vonul fel a restauráció ünnepe. A június 8-iki restauráció ünnepe 15 ezer országról ifjú és leány vonul fel a fővárosban. Az ünnepek napján a CFR nagyszabású kiállítását is megnyitják a giulesti stadionban.

Nem változik az érettségi vizsgák rendszere. Bucarestből jelentik: A „Románia” című lap közli: Az utóbbi időben a nemzeti nevelésiügyi miniszteriumhoz számosan fordultak azzal a kérdéssel, hogy vajjon igaz-e az érettségi vizsgák rendszerének megváltoztatásáról terjesztett hír? A megkeresésekre válaszolva a miniszterium közli, hogy a júniusi érettségi vizsgákat továbbra is a tanügyi törvény 21-ik szakasza alapján tartják meg és a vizsgák rendszere nem változik.

Mi van Litvinovval? Moszkvából jelentik: Egyesek szerint Moszkvában látták Litvinov volt külügyi népbiztost, amint gépkocsijából leszállva a Kreml-kórházba ment. A szemtanúk szerint a volt népbiztos, aki jó egészségnek örvendett, leánya kísérte. Mások viszont színházban látták Litvinovot.

AZ ELSŐ SFENÁTUSI NŐI IELÖLT. Bucarestből jelentik: Aglala Iov asszony, a vöröskereszt sorocai fióklának alelnöknie benyújtotta jelölését ezen megye számára a kereskedők céhének szenátusi képviselőre. Ez az első női jelölés az országban.

Tíz napra betiltották a Curentul. Bucarestből jelentik: A Curentul című fővárosi napilap megjelenését az illetékes hatóságok tíz napra felfüggesztették. Az intézkedés a lap egyik, Franciaországról szóló cikke miatt történt.

NÉMETORSZÁGBAN NÉPSZÁMLÁLÁST TARTANAK A NÉPI HOVÁTARTOZÁS MEGÁLLAPÍTÁSÁRA. Berlinből jelentik: Németországban szerdán nagy népszámlálást tartanak és ezen első ízben teszik fel a hovátartozás kérdését. A népszámlálás főcélla, hogy megbízható adatokat kapjanak a Németországban élő különböző népcsoportok számára.

Más helyett ítélték el. Az aradi törvényszék érdekes ügyben semmisített meg egy ítéletet. Az elmúlt évben törvényszék elé állították Kovács Róza keccsi cigányasszonyt. A törvényszék lopás büntetésében mondotta ki bűnösnek a cigányasszonyt, akit egyévi elzárásra ítélt. Kovács Róza ártatlanságát igazolta és megfellebbezte az ítéletet, közben azonban „magánnyomozást” indított és arra a meglepő felfedezésre jutott, hogy egy névrokona helyett ítélté el a törvényszék. A mai tárgyaláson ezt a tényekkel is bizonyítani tudta, úgyhogy a törvényszék az egyéves elzárásról szóló ítéletet megsemmisítette.

Az aradi hadirokkantak egyesülete felkéri tagjait, hogy csütörtökön, hősök napján délelőtt 9 órára jelenjenek meg az egyesület Regele Ferdinand-úton lévő helyiségében lehetőleg sötét ruhában. A vezetőség virágkoszorúkról már gondoskodott.

Kürtösi valutapér. Az aradi törvényszék első fozagata ma egy valutacsempészési esetet tárgyal. Avram Jaschi chisenevi mérnök Kürtösön át akart távozni az országból és a vámközegeknek azt állította, hogy nincsen nála a megengedettnél több valuta. Megmotozásakor 1200 csehkoronát találtak nála, amit elkoboztak. A mai tárgyaláson a Banca Nationala képviselőjében dr. Rozvan Emil ügyvéd jelent meg, akinek indoklása után a törvényszék 20 ezer lei pénzbírságra ítélte a mérnököt, valamint az 1200 csehkoronának a Banca Nationala javára való elkobozását rendelte el.

Áldozócsütörtöki katolikus egyházi zenei programja: Beliczay: F-dur mise, szólokat éneklő: Várfalvi Elza és Almási Anna, Betét: Gounod: Repentire, szoprán-szólo, éneklő Várfalvi Elza — hegedű szólo: Barany: Bella hegedűművész, orgonán kísér: Karácsonyi István hegedű, Orgonál: Rákóczy Sándor. Vezényel: Karácsonyi István karnagy.

Hét gyermeket ölt meg a falált srappell. Bačauból jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Glodeni község határában, ahol hét játszandó gyermek egy háboruból visszamaradt srappellel találkozott. A gyermekek feltörték a lövedéket, amely explodált és mindannyiukat megölte.

Az Országos Magyar Dalosszövetség július 2-án tartja meg a tordai kerületi versenyt. Kolozsvárról jelentik: Az Országos Magyar Dalosszövetség már közel két évtizede zászlóvivője az erdélyi magyar dalnak. A Szövetség vezetősége most közbenjárásra készül az illetékes miniszteriummal, hogy a magyar dalosok ezentul zavartalanul folytathassák kulturális tevékenységüket. A Dalosszövetség mindig az évi közgyűlés után állítja össze versenyműsorát. Az idén az országos dalosverseny megrendezését egvárelő nem lehetett munkába venni. Egyetlen bizonyosság az Országos Magyar Dalosszövetség idei versenyműsorában a tordai kerületi verseny, amelyen a kolozsvári tordai és szamosvölgyi dalgyletek vesznek részt. A verseny július 2-án tartják meg, valószínűleg a tordai Vigadóban. Torda magyarsága szeretettel és nagy érdeklődéssel várja a magyar dal nagy ünnepét, amelynek fővédnöki tisztét dr. Incedy-Joksmán Odón országos elnök, a magyar dal régi és lelkes apostola tölti be.

Amerikai bandakutatmadás. Newyorkból jelentik: Hat revolverrel és kézigépfegyverrel fellegyverzett bandita behatolt az ötödik és huszonegyedik utcák sarkán levő villamosművek pénztárhelyiségébe. A kasszából 35 ezer dollárt raboltak el és utána autón elszárgultak.

Magyari Imrét egy éve eltiltották a rádió mikrofonjától, mert a „Kék Duna keringőt” játszotta

— Nézd csak mán, mit csináltak velem, — panaszkodott a körüli művészközösség márványasztalánál a legkövőbb és leghíresebb pesti cl. gányprimás, Magyari Imre. Szomorúan kotorászott a zsebében és elővett egy gyűrött levelet, amelyen ez állott:

„Nagyságos Magyari Imre urnak, zenekarvezető Budapest

A rádió igazgatósága f. hó 24-én az ügyeletes rendező jelentéséből arról értesült, hogy Ön a Hungária szállodából kapcsolt huszonhárom óral kezdettel műsorba iktatott közvetítésünk folyamán keringőt játszott, dacára annak, hogy a rádió idevonatkozó rendelkezései kizárólag magyar nóták játszását engedélyezik, amikor a rádió ügyeletes rendezője Önt a hibára figyelmeztette, Ön a mikrofonba beleszólva, a következőket mondotta: Beszélhetnek, amit akarnak, azt játszom, amit a közönség kíván.”

Ez az egészen szokatlan és az Ön részéről annál is kevésbé érthető eljárás, mert hiszen Ön a rádió vezetősége részéről mindig kivételes elbánásban részesült, arra készítette az igazgatóságot, hogy Önt a magyar rádió mikrofonjától egy év időtartamra eltiltotta.

Teljes tisztelettel:
Schell Gyula.”

— Szóval ez azt jelenti, hogy egy évig nem játszod majd a „Repülj fecském”-et és a „Kerem alatt faragnak az ácsok”-at.

— Azt bizony. De előljáróban el kell mondanom, hogy ha a rádióban játszom, mindig sokszáz levet jön utána. Mindenféle nótát kérnek benne. Mikor Amerika közvetítette a Magyarizent, ezenél több levelet kaptam az úvilági hallgatóktól. És ezek után tették ezt velem.

— Hát hogy történt a dolog?

— Külföldiek jöttek a Hungáriába, ott, ahol muzsikálok. És először magyar nótát kértek. Játsoztam én nekik szebbnél-szebb nótákat. Tetszett

a vendégeknél a nótázás, de azután az egyik angol ur azt kérte, hogy muzsikáljunk el a „Kék Duna keringőt”. Hiszen ez is magyar nótának számít, gondoltam magamban, hiszen a mi Dunánkról szól, meggyantáztam hát a vonót és elkezdtem a „Duna keringőt”. Ahogy játszunk, egyszer csak bejön egy pikológyerek, hogy menjek a telefonhoz, mert a stúdióból ideszóltak, hogy azonnal hagyjam abba, mert különben elcsapnak. Valóságos magamon kívül lettem, mert igaz, tiszta szivbői hegedülök és bosszant, ha megzavarnak. Rákiabáltam a kölkökre: Most játszom, a Sándor uccából pedig ne zavarjanak. Erre tört ki a gyalázat.

— Fáj a büntetés, Imrus?

— Hogy a jó Istenbe ne fájna, mikor így megsegyenitenek. Alig van nagy magyar ember, akinek még nem játszottam volna. Mindenki szeret, mert tudom, hogy kinek mi a nótája. A kormányzó uré például a „Kék nefelejt” meg. Nem akar az ökörcsorda legelni”. Játszottam én boldogult Károly királynak is, annak meg az volt a nótája, hogy „Vásárhelyi sétatéren Béla cigány muzsikál”. A legérdekesebb királyi vendégem Helena, a román király felesége öfelseje volt. Atutazott Pesten és amíg a vonattal tovább indulhatott, elment a követésre vacsorázni. A követ elhivatott, hatodmagammal. Játszunk, játszunk, hát egyszer csak nem feleml fordul a királyné és tört magyarsággal azt mondja: „Böksi ne sirjon”. Vagy hatszor kellett elhuznom öfelseje nótáját. Ezt mind azért mondom el, hogy tudják a népek, hogy mit csinál velem a rádió.

— Azért nincs igazad. A szabály, az szabály. Ha nem volt szabad játszani a keringőt, minek játszottad.

— Hát te is csak beszélsz. Ha a vendég kéri a muzsikát, a szivbéli primás nem tehet egyebet, mert a nóta is azt mondja: „Kéket virít az ibolya, nem sárgát.”

PETSCHAUER ATTILA

Aradi szélhámosnőt lepleztek le Temesváron

Temesvárról jelentik: Stein Olga neve nem ismeretlen sem az aradi, sem a temesvári híroságok előtt. Aradon legalább féltucat lopási ügyben ítélték meg má: fölötté. Mjután forró lett lába alatt a talaj, működési székhelyét Temesvárra tette át. Itt Dumitrescuné néven, mint elvált asszony kötött ismeretségeket. A múlt nyáron a városi strand kabinjait fosztogatta, míg két állanrendőrségi detektív tetten nem érte. Ebből kijólyólag három havi elzárásra ítélték. Nem sokkal később F. Coriolan állami tisztviselő ismerkedett meg az ál Dumitrescunéval. Az ismeretség eredményeképpen másnap reggel Stein Olga a tisztviselő hétezer lejével távozott. A temesvári törvényszék most foglalkozott a hírhedt tolvaj nő ügyével és héthónapi börtönrre ítélte. Stein Olga az ítéletet megfellebbezte.

— A Szent Antal vegyeskar ma este 7 órakor a májusi ájtatosság keretében a következő műsorral szerepel: Haydn: Ave Verum (a bariton szolót énekli dr. Fetter Elemér); Marchetti: Ave Maria (női kórus — hegedűszó: Baranyi Bella hegedűművész); Pichert: Regina Coeli; Karácsonyi: Tantum Ergo; P. Borroni: Tota Pulchra; Orgonál: Rákóczy Sándor. Vezényel: Karácsonyi István karnagy.

— Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán-osztálya értesíti tagjait, hogy a pénztári órákat szerda este 8—9 óra között tartja meg a hivatalos helyiségében. Csütörtökön kellő számú jelentkező esetén autocomiont ándítunk Kaszójára. Jelentkezni Sándor I. és Társaságában lehet.

O A sportszövetség felhívása a sportegyesületi vezetőkhez. Az aradkerületi sportszövetség felkéri a sportegyesületek vezetőit, hogy csütörtökön, hősök napján délelőtt fél 10 órakor a görögkeleti katedrális előtt megjelenjenek. A megjelentek lehetőleg sötét ruhába öltözzenek.

— Koszorúmegváltás. Hirschfeld Mór elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás címén a Szeretetház javára a következő adományok folytak be: Weisz Bódog 100 lei, Weisz Sándor 100 lei, Lengyel Béla 100 lei, Kabos Károly 100 lei, Kondor László 100 lei, Krámer Mátyas 100 lei, N. N. 100 lei, Kohn József 50 lei, Minerva-cég alkalmazottai 575 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTARAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.

(Tel.: 15—30.)

DMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16

(Tel.: 14—80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

— Emberélet — egy madáriszékért. Temesvárról jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: Halálos szerencsétlenség történt kedden délelőtt a temesmegyei Gyiroda község közelében. Duca György gyirodai lakos egy társasággal az erdőbe ment. Egy husz méteres fán madáriszék látott és a fára mászott, hogy a fészket szétrombolja. A fán elszedült, lezuhant és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy pillanatok múlva meghalt.

Tizenkétezer dollár —

Weidmann levágott fejéért

Párisból jelentik, Weidmann, akinek kegyelmi kérvényét elutasították, a napokban kivégzik. Newyorkból ezzel kapcsolatban érdekes hírlát érkezett Párisba. Több amerikai Weidmann fejéért tizenkétezer dollárt, körülbelül kétfélszáz lejt ajánlott fel. Állítólag az amerikaiak Weidmann fejét a mostani világhírlátírók akarják közszemlére kitenni.

— A tornaegyesület turista osztálya pünkösdkor háromnapos kirándulást indít Bucurestibe, a kedvezményes igénybevételével. Utiköltség oda-vissza, taxákkal, fenntartott helyen 500.— lei. Kedvezményes szállás és étkezés. Nagyszerű program. Indulás 26-án, péntek este 9.23-as gyorsvonattal, visszaérkezés Arad ra kedden reggel 9.48 órakor. Jelentkezési határidő május 25-én, csütörtök déli 12 óráig az egyesületi helyiségben minden nap déli 12—1-ig és este 6—8 óráig Glück László vezetőnél, ahol az utiterv és feltételek is megtekinthetők.

Életbelépett a kutya-tartást és kutyákkal való közlekedést szabályozó új városi rendelet

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a városvezetés az állatorvosi hivatal előterjesztésére új rendkívül szigorú kutya- és macskarendeletet adott ki, amelyben minden eddigi rendszabályt meghaladó eréllyel rendezte a kutya- és macskatartás feltételeit és a kutyákkal való közlekedés rendjét. Ezeket az intézkedéseket a veszélyes lelküzdésére alkalmazott eddigi rendszabályok elégtelenségével indokolta a városvezetés. A rendelet még nem lépett életbe, mert hivatalosan eddig nem hozták nyilvánosságra. Kedden azután megjelentek a város területén azok a falragaszok, amelyek az általunk teljes egészében ismert rendelet intézkedéseit tartalmazzák s ezzel szerdától kezdődőleg már életbe is lép az új kutya-rend.

„Fiuk városa” (Bemutató az Urdnia mozgóban)

„Nincs rossz gyerek” — ez a mottója Flanagan atyának, aki elhatározza, hogy meglátítja a romlott, uccára üldözött, szerencsétlen, csavargó gyermekeket. A Metro-film mielőtt hozzánk eljutott volna, hónapos szériákban került bemutatásra a világvárosokban és régen volt filmnek ilyen áttűtő, őszintén nagy sikere, mint ennek az amerikai hangosfilm-remeknek. A mai életből vett problémát adja vissza a film, olyan szokatlan őszinteséggel, annyi megrázó emberiséggel, annyi természetes humorral és annyi emberismerettel, hogy hol könnyeket csal a néző szemébe, hol pedig a könnyek között mosolyognunk kell.

Az amerikai pap nemes vállalkozása perog le előtünk, ahogy felszedi az Uccára taszított fiukat és kétékező munkájával várost varázsszókat velük elő.

Nem kell százezreket költeni amerikaiak lenni ahhoz, hogy megértsük a lelket mentő papnak önfeláldozó munkáját, de a hinni nem akaró amerikai nagylap-tulajdonos pesszimizmusa is megmagyarázható. A lap tulajdonosa közvelelenebb kontaktusban van az étellel, látta, hogyan indul el az uccáról a bűn, hogyan nő fel egy generáció, az a generáció, amelynek eszményképe a bankrabló gengszter, vagy a hamiskártyás fosztogató. A két férfi más és más eszközökkel harcol. Az atya maga a jóság, a megértés, a laptulajdonos maga a szigor, a lecsapnivaló ököl, aki lapjának első oldalával küzd a sörpedék ellen. Nem hisz a pap áldásos tevékenységében és a maga igazának tudatában azt akarja elhitetni a közvéleménnyel, hogy csírájában úgy kell elfojtani a bűnt, hogy börtönbe kell zárni a megfegyverelt és villamoszékbe juttatni azokat, akiknek lelke könnyen inklinál arra, ami rossz... A jóságos pap csak egy ember érti meg, aki egy kis „türelmi-átétkért”, de még inkább a lelkiálya meggyőződéses hitéért pénzt is áldoz a szent célért. A pénz tehát öszszegyűl és megszületik a Fiuk városa. A Fiuk városa sajátos egyéni törvényeivel, a fenytés és megtorlás teljes kiküszöbölésével. Ebben a városban törvényf maguk a fiuk ülnek, ebben a városban nincs javítóintézet, nincsen villamosszék, nincsen börtön, sőt még komoly bűn sincs, csak csíny, apróbb harcok, ökölvívó-ring és játéktér és munkahely... Az igazságtévés itt könnyű, aki dacolni merészel, az előbb-utóbb magától vezekel, mert nincs szörnyűbb, mint amikor az egy idős fiuk kizárják játékaikból, produktív munkáikból. Ezt kibírni szinte lehetetlen és ezért adja be derekát még az olyan is, akit ugyancsak gengszternek nevelt az élet, mint a film egyik főhősét... Az az izgalmas detektív-történet, mely a „Fiuk városa” című film mögött ott szövődik, elmaradhatatlan kellék, mert ezen a detektív-történeten keresztül bizonyosodik be a lelkiáta konokul hangoztatott igazsága, hogy mindenki megjavítható.

A keményre fagyott amerikai szíveket is megpuhítja ellenállást nem ismerő akaraterejével és bebizonyítja, hogy még sincsen rossz gyermek, mert a gengszternek induló, rossz társasága keveredett uccakölykökből öntudatos, komoly polgárt nevel, aki városát maga kormányozza és aki nemcsak komolyan készülődik az életre, hanem komolyan elkészült... Nem lehet egyszerűen kifejezni mindazt, amit a filmremek visszaad, nem lehet néhány szóval dicséretet mondani a művészi produkcióról: látni kell, együtt kell könnyezni Flanagan atyával, együtt kell örülni a legkisebb polgárral a Fiuk városának! Spencer Tracy, a Flanagan atya megszemélyesítője önmagát mulia felül alakításával, de a többiek, a fiuk, élükön a pompás Mickey Rooney-al, a megtért csavargóval feledhetetlen művészi produkciók.

A Fiuk városa című filmet az aradi Patronai Egyesület tagjai, élükön Ludosan Nicolae törvényszéki főelnökkel, valamint az aradi tanári kar, a különböző felekezetek papjai is megtekintették a sajtó részére rendezett bemutáson.

Felmentette a hadbíróság Stéger Gyula katolikus plébánost

Temesvárról jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: A temesvári hadbíróság ma tárgyalta Stéger Gyula római katolikus plébános ügyét. Stéger Gyula tudvalevőleg hosszú időn át az aradmegyei Székudvaron működött és később Temesmegyébe helyezték. A plébános ellen ismeretlen személyek feljelentést adtak be, a melvben azzal vádolták, hogy államellenes tevékenységet fejtett ki és államellenes kijelentéseket tett az iskolában.

A hadbírószági tárgyalás alkalmával Stéger Gyula a vád alaptalanságát hangsúlyozta. Kihallgatták a székudvari iskola igazgatóját is, aki szintén a vád alaptalanságát hangoztat-ta és utalt arra, hogy a plébános mindig loyális magatartást tanusított.

A hadbíróság a vád- és védbeszédok után Stéger Gyulát felmentette. Az ítélet jogerős.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.78 és háromnegyed, London 20.83 és fél, Newyork 44.78, Brüsszel 75.73, Milánó 23.41, Amszterdam 230.65, Berlin 178.55, Szófia 540, Varsó 83.75, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Meghalt Ludwig Fulda német író. Berlinből jelentik: Ludwig Fulda, a neves német író, aki műfordításával is ismertté tette nevét, életének 76-ik évében meghalt.

HOGYAN KAPHATJA VISSZA AZ ON SZERVEZETE, RÖVID PÁR NAP ALATT, TELJES ÉLETEREJÉT

Az életképesség az élet erőinek energiáját jelenti, ennek dacára kevesen vannak förtelen életerejük birtokában. A felnőttek legnagyobb része fizikai indispozíciókkal küzd: derékfájdalmak, mélypangás, vérkeringési és húgyszervi zavarok, reuma, kövésre való hajlamosság stb. zavarja meg többé-kevésbé a belső szervek egyensúlyát. Ennek következménye a szervek működésének meglassúdása és az aktivitás lecsökkenése. Hogy a múlt éveit dacára is megőrizzük förtelen életünket, feltétlenül küzdenünk kell az intoxikáció ellen, azaz a máj működését megzavaró, a vesesűrőt eldugasztó és így a vért megmérgező salakot és mérgeket felhalmozódása ellen.

Hírneves professzorok számtalan kísérlettel és tudományos munkával bizonyították be, hogy az intoxikáció ellen Urodonal kezeléssel védekezhetünk. Megemlítjük Hérad professzort, az orvosi akadémia volt elnökét, aki rendeli és Omega is használja az Urodonal-t.

Régebben a toxinoknak a szervezetből való eltávolítására különféle gyógyászati és hajtókat használtak, azonban ezek csak részleges eredményt adtak. Korunk nagy klinikusai, tudományos kutatásait eredményeként, létrehoztak egy nagyszerű szert amely tökéletesen oldja meg a kérdést és így megteremtették az Urodonal-t.

Elsőrendű tudományos adatok alapján az Urodonal nyújtja a legegyszerűbb de egyszerre mind a leghatásosabb kezelést: valóban teljesen elegendő naponta 1-2 kanál, egy kevés vízben bevéve, hogy feloldja és eltávolítsa a szervezetből a húgsavat, a húgyanymót, az oxalsavat, az összes mérgező anyagokat, salakokat és ártalmas anyagokat.

Az Urodonal felhígítja a vért, és szabályozza a vörnyomást, tehermentesíti és felfrissíti a szerveket

AZ URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI:
 1. AZ URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
 2. AZ URODONAL kúra alkalmazásával, nem kell különleges étrendet követnünk.
 3. SZEDHETŐ AZ ÉV BARMELY SZAKÁBAN.

A társadalombiztosító intézet orvosi kártyájára is rendelhető URODONAL

URODONAL

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRÁKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGELİZHATÓ MARRA

SPORT KÖZLÖNY

Az olaszok is elismerik:

Igazságos volt az angol-olasz mérkőzés döntetlen eredménye

Dicsérik az angol válogatottat az olasz lapok

Milánó. Az olasz sajtó a szombati angol-olasz mérkőzés után hangos az angol csapat dicséretétől. A Gazetta dello Sport az "Évszázadok játzmája" címet adta a mérkőzésről közölt beszámolójának és az első féldő leírásának vége felé megemlíti, hogy az angolok valósággal beszorították az olasz csapatot a 16-os vonalon belülre. Még szünet előtt Pozzo beszaladt a pályára — írja a lap — és gratulált Lawtonnak az angol középcsatárnak, a szép góhoz.

A második féldő leírásánál, Piola kézzel beütött góljánál így ír a Gazetta dello Sport: Piola olyan mozdulatot tesz, hogy nem látni, vajjon kézzel, vagy fejjel jutlatta-e a hálóba a labdát. A

birálat során a következőket írja az olasz szaklap:

— Az angol rendszer szerint három hávéd mindig hátul van, az angol szélsőfedezetek pedig támadnak is, ha arra került a sor. Az olaszok az első féldőben oldalpasszokkal, állójátékkal operáltak, ezért maradtak alul.

A Stampa a mérkőzésről közölt tudósításának a következő címet adta: "Igazságos döntetlen. Roppant érdekes mérkőzés két klasszis csapatnak." A mérkőzés bírálatában Pozzo a következőket írja:

— Bármennyire is fáj, meg kell állapítani, hogy a döntetlen eredmény igazságos volt

Két mérkőzésből álló turát bonyolít le az AMEFA

A válogatott mérkőzések miatti szünet következtében az AMEFA csapatának módjában áll régebben lekötött mérkőzéseit lebonyolítani és csütörtökön, valamint vasárnap idegenben játszani a piros-fekete csapat barátságos mérkőzéseket. Csütörtökön Ujváron a Solvay-művek csapatával játszik az AMEFA, vasárnap pedig Medgyesen az ottani Sparta együttesével vív barátságos meccset. Az AMEFA ezeken a mérkőzéseken néhány játékost is kipróbál.

O A Racing Club a francia kupagyőztes. Mintegy 50 ezer néző előtt bonyolították le a francia kupa döntőmérkőzést, amelyen a Racing Club és az Olympique Lille csapatai mérköztek. A végig érdekes és izgalmas mérkőzést és ezzel a francia kupa védelmét a Racing Club csapata nyerte meg, miután 3:1 arányban legyőzte ellenfelét.

O Németország—Cseh, Morva Protektorátus 3:3 (2:1). Berlinben döntetlenül végződött a német-cseh válogatott mérkőzés.

O Európa—Amerika 5:3. A világrészek közötti világvívó mérkőzésen az európai válogatott győzött.

Magyar ügy kárából!

Budapesten vasárnap bajnoki fordulót bonyolítottak le, amelyen a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Hungária—Nemzeti, Zugló—Bocskai, Elektromos—Taxisok, Kispest—Budafok, Salgótarján—Ujpest, Szeged—Ferencváros, Szolnok—Phöbus.

Kassán vasárnap vívták a Hősök Emlékversenyének kard-döntőjét, amely a következő eredményt hozta: 1. Kovács 6 gy., 2. Rajcsányi 5 gy., 3. Rajczy 5 gy., 4. Gerevich 5 gy., 5. Zirczy 4 gy., 6. Maszlav 4 gy., 7. Berczelli 3 gy., 8. Kőszeghy 3 gy., 9. Homoródy 1 gy.

A csütörtöki belgrádi Jugoszláv—angol mérkőzésre a jugoszláv együttes az alábbi összetételben áll fel: Glaser—Dubac, Matosics I.—Manola, Dragisovics, Lechner — Gilsovics, Vujadinovics, Petrovics, Matosics II., Perlics. A Románia ellen vesztes csapatból tehát hat látékos és pedig Glaser, Matosics I., Manola, Lechner, Vujadinovics és Matosics II. szerepel az angol csapat ellen.

HETI MŰSOR

Vasárnap az A) ligában szünetelnek a mérkőzések, a kerületi bajnokságban azonban teljes az üzem. A vasárnapi kerületi bajnoki műsor a következő:

KERÜLETI I. OSZTALY:

Transilvania—Olimpia, CAA—Unirea, Intelegerea—SGA, Astra—Tricolor, Hakoah—Titanus

KERÜLETI II. OSZTALY:

Fortuna—Banatul, AMRA—Sparta.

SZÖVETSÉGI DIJ:

Transilvania—AMEFA, Gloria—Hakoah. Titanus—SGA.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Transilvania—Olimpia, CAA—Unirea, Intelegerea—SGA, Gaiana—AMEFA, Astra—Tricolor, Hakoah—Gloria, Fortuna—Banatul.

A magyar nemzeti bajnokság állása

1. Ujpest	21	17	2	2	82:24	36
2. Ferencváros	21	15	5	1	79:35	35
3. Hungária	21	14	4	3	59:27	32
4. Kispest	21	13	3	5	51:33	29
5. Nemzeti	20	9	7	4	45:34	25
6. Szeged	20	8	6	6	41:27	22
7. Szolnok	21	9	3	9	37:44	21
8. Phöbus	21	7	6	8	49:44	20
9. Budafok	21	7	6	8	35:37	20
10. Taxisok	21	5	5	11	25:57	15
11. Elektromos	21	5	5	11	29:44	15
12. Bocskai	21	3	4	14	25:57	10
13. Zugló	21	2	3	16	26:83	7
14. SSE	21	2	1	18	23:87	5

O Vulturul—Virtutea 5:5 (2:1). Pécskán játszotta a Vulturul csapata barátságos mérkőzést, amely iramos játék után döntetlenül végződött. A sok gól a csatárok szemfülességét dicséri.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden csütörtökön

**HAMBURG BÓL
NEW YORK BÓL**

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos ízléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlta...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA
minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajója

Információkkal szívesen szolgál a
Hamburg-Amerika Linie S.A.R.
képviselője

Künstler Utazási Iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A fekete-tengeri kikötőkben szilárd a buza ára

A tengeri iránt főképen Németország érdeklődik — Jelentés a gabona-világpiac alakulásáról

A legutóbbi, pénteken megtartott hetipiac alkalmával Aradon a buza áraban némi csökkenés állott be és a buza ára 360—370 lei körül mozgott. A keddi ujaradi piac nem hozott lényeges változást. Ami általában a belföldi árakat illeti, azok főképen a Fekete-tengeri kikötőkben magasabbak, mint Aradmegyében, ami azzal magyarázható, hogy a kivitel legnagyobb része tudvalevőleg a kikötőkön át bonyolódik le. A kikötőkből érkezett jelentések szerint az árak szilárdak. A galatji tőzsdén a 78 kg. fajsúlyú 3 százalékos idegen anyagot tartalmazó buza ára vagononként 41.850 lei volt, Constantában ugyanazért a minőségű buzáért 42.375—42.500 leit, míg Brailában szintén 42.500 leit fizettek.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg mindig Németország részéről a tengeri iránt.

A gabona-világpiac helyzetéről a következő jelentések számolnak be:

Az elmúlt héten Belgium eszközölt jelentős buzavásárlásokat, másrészt pedig a svájci kormány kötött le 75 ezer tonna búzát. Ugyanekkor Anglia is új vásárlásokat eszközölt, a hollandiai malomipar részéről pedig szintén kereslet nyilvánult meg és a hollandiak az argentiniai kikötőkben is érdeklődtek buza iránt.

A franciaországi kikötőkben jelentős üzleteket bonyolítottak le jugoszláviai búzával és ugyanezekben a kikötőkben eszközölt vásárlá-

sokat Görögország, amely kanadai, keletázsiai és ausztráliai búzával és liszttel látta el magát. A Csendes Óceán partvidékéről Kína végzett jelentős buzavásárlásokat.

A búzához viszonyítva a tengeri ára jelentősebb változásokon ment át. Az árakban emelkedés állott be, annak ellenére, hogy tengeriben nem mutatkozott világpiaci viszonylatban jelentős kereslet. A hét végén nagyobb mennyiségű tengeri érkezett Argentínából, ugyanekkor pedig Anglia eszközölt fontosabb vásárlásokat.

A dunai államok Németország és Olaszország számára oly kedvező árakat állapítottak meg, hogy a tengerifelesleget ezek az országok vásárolták fel és nem volt szükség arra, hogy az árut — miként az előző években — más európai államokba küldjék.

Az árpa áraban nagy változás nem állott be. A délamerikai államokból érkező árpa számára veszedelmes versenyt jelent az olcsó északamerikai tengeri. Az importáló államoknak egyébként már most nagy árpa készleteik vannak, úgy hogy újabb vásárlásokra csak ezek kimerítése után lehet számítani.

Északamerikában a buza áraban némi esés állott be, mert a legutóbbi napok esőzése lényegesen megjavította a terméskilátásokat. Elsőrendű termésre van kilátás Délamerikában és főképen Argentínában.

Váratlan vizsgálatokkal fogják ellenőrizni a román elem alkalmazásáról szóló törvény végrehajtását

Felhívás a kereskedelmi és iparvállalatok vezetőihez

Kolozsvár. A Kolozsváron székelő tartományi kereskedelemügyi vezérfelügyelőség 52—1939. szám alatt közleményt adott ki, amelyben felhívja az összes kereskedelmi és iparvállalatok figyelmét arra, hogy a legpontosabban hajtsák végre a román elem alkalmazásáról ellenőrző bizottságok korábban kiadott rendeletét.

A közlemény szerint azoknak a kereskedelmi és iparvállalatoknak, akik a folyó évi január havában a román elem alkalmazásáról szóló törvény értelmében a részükről foglalkoztatott személynévről kimutatást terjesztettek be, a következő további kötelezettségeik vannak:

1. A betervezett kimutatások ellenőrzése céljából az egyes vállalatoknál a helyszínen váratlan vizsgálatokat fognak tartani, amely alkalmával minden egyes alkalmazott személyi helyzetét, külön is vizsgálat tárgyává teszik.

2. A helyszíni ellenőrzés megkönnyítésének érdekében az érdekelt kereskedelmi és iparvállalatok vezetői kötelesek kéznél tartani az összes fizetett alkalmazottak igazoló iratait, amelyekből az 1939. évi január havában betervezett kimutatásban feltüntetett adatok valódisága megállapítható és ellenőrizhető. Kötelesek tehát kéznél tartani és az ellenőrzést végzők rendelkezésére bocsátani a következő okiratokat: a) az alkalmazott állampolgársági bizonyítványát, b) azt a bizonyítványt, amelyből az etnikai származás megállapítható, c) külföldi állampolgároknál azt a munkakönyvet, vagy egyéb igazolványt, amelyet a munkaiügyi minisztérium állított ki és amelyben az illető külföldi állampolgár engedélyt kapott az országban való tartózkodásra és arra, hogy Romániában foglalkozást üzzön, d) az alkalmazottak iktetésére vonatkozó bizonyítványokat és okiratokat, e) azokat az iratokat, amelyekből az alkalmazottak katonai helyzete megállapítható, f) azokat az okiratokat, amelyekből az alkalmazott iskolai végzettsége, illetve szakképzettsége megállapítható.

Ezeket a bizonyítványokat és igazoló iratokat kívül azoknál az alkalmazottaknál, kiket az 1938. évi felülvizszalati törvény értelmében

az állampolgársági felülvizsgálatra kötelezték és akik az 1939. évi személyzeti kimutatásban szerepelnek.

be kell szerezni s meg kell őrizni, az ellenőrzést végző közegeknek pedig kívánatra felmutatni azt a végzést, amellyel az illető alkalmazott román állampolgársága jogerősen véglegessé vált.

Ezt a jogerős bírói végzést közigazgatásilag hitelesített másolatban be kell terjeszteni az illetékes kerületi iparfelügyelőséghez is, megjelölve egyben a bejelentésben azt, hogy a jogerősen román állampolgárságu alkalmazott jelenleg mely kereskedelmi, vagy iparvállalatnál és milyen minőségben működik.

A közlemény nyomtatékosan felhívja az összes érdekelt kereskedelmi és iparvállalatok vezetőinek figyelmét ezeknek a rendelkezéseknek pontos betartására, mert

mindazokat az alkalmazottakat, akik ennek az igazolásnak nem tesznek eleget, külföldieknek fogják tekinteni s a kereskedelmi és iparvállalatokat a törvény büntető rendelkezésével fogják sújtani,

azon a címen, hogy nem tartották be a román elem alkalmazásáról szóló törvény idevonatkozó rendelkezéseit.

MAJUS 30.: A GÁZÁLARCOK BESZERZÉSÉNEK VÉGSŐ HATÁRIDEJE. Az aradi társadalombiztosító pénztár ismételen felhívja az érdekelt munkások figyelmét arra, hogy a gázálarok beszerzésének utolsó határideje május 30-án jár le. Minden munkádó saját érdekében teszi tehát, ha a gázálarokot a fenti határidőig feltétlenül megrendeli.

— Csak a parasztmalmokat mentesítik a forgalmadó alól. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelyben újabb utasításokat ad a malmok ellenőrzésére. A rendelet értelmében csak azokat a malmokat mentesítik a 4 százalékos és a 0.30 leies forgalmiadók fizetése alól, amelyek csupán földművesek házi szükségletére örölinek. Kereskedelmi malmok abban az esetben sem részesülnek forgalmiadó mentességben, ha egyébként ilyen öröleket is végeznek.

Milyen emeléssel vezetik elő a folyó évre az 1938. évi adókat?

A pénzügyminisztérium tájékoztató rendszert adott ki arról, hogyan kell az 1938—39 évi adókat az 1939—40. költségvetési évre elő vezetni.

A földadót a folyó évre is ugyanolyan összegben, emelés nélkül vezetik elő, mint amennyi az előző évben volt, csupán a nemzetvédelmi alap javára fordított 2 százalékos illeték emelkedik további 2 százalékkal, vagyis összesen 4 százalékban állapítandó meg a folyó évre.

Az ingatlan elemi adó s az ingatlanok után fizetendő nemzetvédelmi pótdadó szintén változatlan, csupán a pótdadó (supracota) emelkedik az előző évben kiírt összeg egyötödével. Az ingatlanadó megállapításánál csak azon jelzalog terhek vonhatók le amelyek az előírt időben szabályszerűen bejelentettek és igazoltak.

A kereskedelmi, ipar, szabadfoglalkozások adója, valamint a minimális adók s ezek pótdadój az 1938. évre megállapított összeg egyötödével emelve vezetendők elő.

Hogyan kell megrendelni a gázálarcot

A gázálarok megrendelésének és a vételár lefizetésének határidejét május 3-ig meghosszabbították. Remélhető, hogy esetleg a határidő lejártáig olyan intézkedések fognak következni, amelyek megkönnyítik a munkaadók helyzetét, akik a most érvényben lévő szabályok szerint, minden egyes alkalmazottjuk helyett előre egy összegben tartoznak lefizetni a gázálarok árát.

Annyi azonban bizonyos, hogy a rendelet elvi jelentőségű része változatlanul érvényben fog maradni és nem remélhető az sem, hogy az új terminust még egyszer meghosszabbítsák. Ezért ajánlatos már most előre gondoskodni megrendelési formalitásokról.

Mint tudjuk, a gázálarokot a Munkásbiztosító Pénztárnál kell megrendelni és minden gázálarért annak 600 lei vételárát előre befizetni. Az összeget az alkalmazottaktól le lehet vonni, de csak legkevesebb hat hónapi idő alatt.

Miután minden munkaadónak nyugtával kell majd igazolnia, hogy a gázálarokot megrendelte és azok árát befizette, ajánlatos különösen nagyobb vállalatoknak, amelyek sok alkalmazottat foglalkoztatnak, a gázálarok megrendelésére vonatkozóan táblázatot betervezteni.

Ezt a táblázatot 4 példányban kell benyújtani.

A típusok meghatározása a következő módon történik: lemérjük a távolságot az egyik füllyuktól a másikig — beleértve a lyukat is — s a homlok aljától az áll mélyedéséig az orron keresztüli távolságot. Már most összeadjuk a két méretet és ha 43 cm.-nél több, akkor 3. típusú maszka kell; ha a két méret 44—48 cm. között van, akkor 2. típusú; ha 48 cm.-en felül van, akkor 1. típusú maszka kell.

Ló-, sertés- és marha-exportszállítmányok Aradmegyéből Franciaországba

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában beszámolt arról, hogy kormányrendeletre betiltották a román lóexportot. A lóexport-tilalom életbelépése előtt, a múlt hét végén, Aradmegye területéről öt vagon vágásra alkalmas lovat szállítottak Franciaországba.

Ugyancsak élénken folyik a sertés és borjú, valamint szarvasmarhákivitel is. Az elmúlt napokban átlagban 10 vagon sertést és négy vagon borjút, valamint szarvasmarhát exportáltak a megye területéről bécsi rendeltetésre.

— Újabb folyószámlahiteleket szavazott meg erdélyi iparvállalatok számára a postacekkpénztár. A Zimmer et Co.-gyár 3 millió lei hitelt kapott egy évi időre 7 százalékos kamattal. A kölcsön fedezetül a gyár leköthető ingatlanait és egyben az államvasúttal szemben fennálló követeléseit. Ezeket a követeléseket a Zimmer et Co. a postacekkpénztárra fogja átengedni, amely a cesszókra 75 százalékos előleget folyósít. A Rieger et Co. nagyjában azonos feltételek mellett 3.5 millió leies folyószámlahitelt kapott. A Lomasi erdőipari részvénytársaság korábbi folyószámlahitelét most tíz millió leire emelte fel a postacekkpénztár.

Befejezés előtt állnak a német-litván gazdasági tárgyalások

Kaunas. A német-litván gazdasági tárgyalások május 19-én befejeződnek. Az egyezmény értelmében Németország harminc százaléka erejéig vesz részt Litvánia ki- és beviteli kereskedelmében. Az áruk elszámolása kliringrendszer alapján történik. Litvánia szabad sávot kap Memel kikötőjében. A szabadkikötő építését azonnal megkezdik és az építkezéseket egy éven belül akarják befejezni, addig a litván szabad területet a légi kikötő helyén helyezik el.

Megszüntetik az alsófoku mezőgazdasági iskolákat és helyükre téli mezőgazdasági iskolák kerülnek

Az állategészségügyi intézet vezetősége díjakat osztott ki a legjobban teljesítő tehenek tulajdonosai között. A díjkiosztáson megjelent Cornateanu Nicolae földművelésügyi miniszter is, aki beszédében utalt az ilyen versenyek jelentőségére, majd pedig közölte, hogy a miniszterium az észszerűbb és gyakorlatibb mezőgazdálkodás megszervezése érdekében megszünteti az alsófoku mezőgazdasági iskolákat és helyükre téli mezőgazdasági iskolákat létesít. A gazdai fjak kötelező módon kell látogassák majd ezeket az iskolákat és az itt nyert tapasztalatokat már tavasszal a szülői házban hasznosíthatják.

Az állatkivitel egyesületek megszervezése. A jelenlegi élőállat-exportszindikátusok szerepét és feladatát a most alakulóban levő Állatexportörök Országos Szövetsége fogja átvenni, amely minden tartományi székhelyen kerületi szövetségeket állít fel. A jelenlegi exportszindikátusok közül azok, amelyek tartományi székhelyen működnek, kerületi szövetséggé alakulnak át, a többi szindikátusok pedig megszűnnek.

A Nemzeti Szövetkezeti Intézet által nyújtott hitelek alakulása. Mezőgazdasági hitelek folyósítására 250 millió leit visszeszámitolási hitelt kapott a Nemzeti Szövetkezeti Intézet a jegybanktól. Ebből az összegből azonban mindössze 174 millió leit sikerült kihelyezni. Városi szövetkezeti kölcsönökre további két-százmillió leit bocsátott az intézet rendelkezésére a jegybank, mely összegből csak 12 millió leit juttattak rendelkezési helyére. Ezt a tizenkétmillió leit 1112 városi hitel igénylő kapta, egyre-egyre tehát kerekén 11 ezer leit jutott. Az eredmény mindenesetre a várakozások alatt maradt egyelőre.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, MÁJUS 17.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásijelentés. 13.05: Jean Sibiceanu zenekara. 14: Előadás. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15-10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.15: Toscanini és Furtwangler lemezek. 20: Ion Martin Sadoveanu előadása Flórencről. 20.15: Román énekesek lemezei. 21.05: Táncczene. 21.35: Al-Theodorescu hegedül. 22: Hírek, sport. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Vasile Julea zenekara. 23.45: Hírek franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, éterrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13-10: Katonazenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásijelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: A rádió diákfőlöraja. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.40: Toll Jancsi és cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Aida”. 21.20: Hírek. 22.35: Hírek, időjárásjelentés. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 19.50: Olasz nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.20: A Sárkány születése, Felolvasás. 21.50: Beszkárt zenekar. 22.40: Időjárásjelentés. 23.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Aida”.

Belgrád. 13: Népies zene. 13.45: Lemezek. 14.10: Rádiózenekar. 17.45: Lemezek. 18.20: Rádiózenekar. 19.15: Lemezek. 21: Opera.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 18.

Bucuresti. 8.30: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásijelentés. 13.05: A zene folytatása. 14: Előadás. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 18: Gyermekeóra. Majd: Románia—Lettország labdarugómérkőzés közvetítése. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális közlemények. 19.20: A „Carmen” társaság hangversenye. 20: Pamfil Seicaru előadása a hősök kultuszáról. 20.15: Rádiózenekar. 20.45: Gheorghe Niculescu Basu énekel. 21.10: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. 22.10: Hírek, sport. 22.25: Színházi közvetítés. 23: Hírek. 23.15: Costica Tandin zenekara. 23.45: Hírek franciául és angolul.

Budapest I. 9.45: Hírek. 9.55: Ifjúsági istentiszte-

let. 11: Református istentisztelet. 12: Hanglemezek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásijelentés. 13.30: Koncert fuvószenekar. 14.05: Világhírű. 15: Pertis Pali cigányzenekara. 16.15: Hanglemezek. 17.30: Felolvasás. 18.10: Mariav Erzsébet énekel, zongorakísérettel. 19.10: Táncclemezek. 19.25: Művészeti tanácsadó. 19.40: A Rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Irszág—Magyarország labdarugómérkőzés közvetítése. 21.20: Balassa Bálint. Hangjáték. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Dohnányi Ernő Liszt műveket zongorázik. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Operaházi Zenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.10: A tudomány műhelyéből. Felolvasás. 19.25: Néprajzi mesemondó, hanglemezek. 20.25: A Rádió szalonzenekara. 21: Hírek. 21.25: Zenei arcképek hanglemezeiről. 22.30: Időjárásjelentés.

Belgrád. 10.30: Istentisztelet. 13: Lemezek. 14.10: Lemezek. 18: Énekar. 19: Mandrino Mikola gordonkaművész. 19.30: Lemezek. 21.30: Hangverseny Párisnak.

Leleplezett valuta-szélhámosság

Özvegy gróf Széchényi Lászlóné nevében nagyösszegű nemes valutát csempészték Budapestre.

Budapest. Messze szétágazó szervezet valuta csempészesi ügyét leplezte le a budapesti valuta rendőrség. A szervezet élén Schwartz Jenő Pozsonyból Párisba került bankár állott s a csempészesük lebonyolítására gróf Széchényi László londoni magyar követ özvegyének, Wanderbilt Gladys asszonynak nevével használták fel. A gróf nő férje halála után külföldre utazott, gyermekei azonban itthon maradtak s az özvegy a budapesti ingatlanok ügyével kapcsolatban folyószám lát nyitattott a Magyar Leszámitoló Banknál. Nemrég Páris hatalmas összeget utalt át a banknak, a valutarendőrségnek azonban feltűnt, hogy másnap újból nagyobb átutalások érkeztek.

Megállapították, hogy a banda visszaélt a pénzügyekben kevésbé jártas grófnő jóhiszeműségével s az általa nemesvalutában kifizetett pénzüsszeget pengőben nem legális uton juttatták el Budapestre, becsempészték futárok által a nemesvalutákat is és azokat zugtőzsdén eladták. Budapestben az ügyeket Vágó Lajos bankigazgató, a Magyar—Szlovák Bank, kereskedelmi Rt. igazgatója bonyolította le. Őt is letartóztatták s vele együtt tizenöt ismert tőzsdebizományst, köztük Rácz Simon, ismert tőzsdebizományst, Vágó Béla gabonatőzsde és Weisz Henriket, a Magyar—Szlovák bank főtitkárját.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Német kasszony, a román nyelvet is bírja, állást keres újszülött gyermekekhez, vagy nagyobbakhoz. Vidékre is megy. Str. Ioan Calvin 5. 2249

ALKALMAZÁST NYER

Jólfiző mindenest azonnal felvétetik. Str. Stroescu 13. 2252

Jólfiző szakácsnőt keresek. Cim a kiadóban. 2248

LAKÁS

Kétszobás uccai lakás kiadó. Cal. Saguna 10. 2185

Emeleti garconlakás, kétszobás, előszobás azonnal kiadó. Piața Impărațului Traian 1. 2253

Újonnan festett háromszobás, modern lakás azonnal kiadó Str. Bolintineanu 4. Bővebbet: Baumann, Bul. Reg. Ferdinand, 42. 2012

Kiadó

a Piața Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelység.** Cim a kiadóban.

Kézimunkák

Ebédjásztalarterítők, Filc-applikációs terítők, Diványpárnák, Nippalávalók, és más kézimunkák eladók.

FEKETE

Strada Coșbuc 34 sz.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST

Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „Hungariotel”.

Eladó egy díó fényezett, alig használt komplett kombinált szoba. Megtekinthető délelőtti 11—5-ig. Str. Cantacuzino 38 földszint. 2. Ugyanott egy nagy uccai szoba kiadó. 2250

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyekek modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók, szekrények, kasszák, ecama, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók. Veszünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyegeket és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsönöket közvetítünk a teljesválti zálogházba, előlegét nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláit megvesszük.

TEMPO bizományi-üzlet. Fischer Elz-palota.

Egy portabli írógép sürgősen eladó.

KÜLÖNFÉLÉK

Elveszett egy arany karkötőóra vasárnap a korzón. Megtalálójára adja le jutalom ellenében Schwarz János fűszerháza letbe. Calea Bihorului No. 2. 2247

Hirdessen az „Aradi Közlöny”-ben